

कभर स्टोरी

दलाभिन्न
दलान

विधिवैत सुरुवात भएको जात व्यवस्था र छुवाछुतको प्रथा अन्त्यको घोषणा गर्न नै १ सय ५३ वर्ष लाग्यो । फेरि पनि व्यवहार पूर्णतः फेरिएको छैन । जातीय छुवाछुत तथा भेदभावमुक्त राष्ट्र घोषणा भएको दुई दशकसम्म पनि दलित समुदायले पूर्ण स्वतन्त्रताको महसुस गर्न पाएका छैनन् ।

जनक नेपाल, जीवन शर्मा र दिवाकर अधिकारी / मध्यान्ह

गत आमचुनावमा दलित समुदायबाट प्रत्यक्ष चुनाव जित्ने एका नेता हुन्, छविबहाल विश्वकर्मा । रूपन्देही-१ बाट उनले नेपाली कांग्रेस, माओवादी केन्द्र, एकीकृत समाजवादीलगायत दलका साझा उम्मेदवार घनश्याम भुसाललाई फराकिलो अन्तरले पराजित गरे । चुनाव यताका तीन वर्षमा एमाले तीनपटक सरकारमा गयो । जेनजी विद्रोहअघिसम्म पार्टी अध्यक्ष कपी शर्मा ओली स्वयं प्रधानमन्त्री थिए । तर विश्वकर्माले सिंहदरवारमा ठाउँ पाएनन् । उनी त छुटे नै, सिंगो मन्त्रिपरिषद्मै दलित प्रतिनिधित्व शून्य बनाइयो ।

विश्वकर्मा एमालेमा माथिल्लो तहमा पुग्ने थोरै नेतामा पर्छन् । पञ्चायतकालदेखि निरन्तर सक्रिय छन्, पार्टी संगठन निर्माणमा खटिएका छन् । उनी आफ्नै बलबुता र जनमतले पार्टी पदाधिकारीसम्म पनि पुगे । तर राजकीय अवसर आउँदा भने उनलाई सधैं वञ्चित गरिदि आएको छ । प्रतिनिधि सभाको सभामुखको निर्वाचनमा पनि विश्वकर्मालाई पत्याइएन । जनप्रतिनिधिमूलक संस्थाको प्रमुखमा दशकौंदेखि उत्पीडित समुदायको प्रतिनिधित्व गराउन पहल पनि गरियो । एमाले अध्यक्ष ओली सुरुमा सकारात्मक रहेको खबर पनि बाहिरिएको थियो । तर अन्तिमबेला विश्वकर्माको सद्दा ओलीले आफ्नै गृह जिल्ला फाँपाका सांसद देवराज घिमिरेलाई सभामुख बनाए । अध्यक्ष ओलीनिकट

रहेर पनि उनी किन 'गुड लिस्ट'मा पर्दैनन् ? विश्वकर्माको जवाफ सधैं सकारात्मक हुने गरेको छ, 'नेतृत्वले त्योभन्दा महत्वपूर्ण भूमिकाका लागि रोकेको होला ।'

सौराहाको १०औं महाधिवेशनबाट पार्टी सचिव निर्वाचित विश्वकर्मा २०६२/६३ को जनशान्दोलनको सफलतापछि बनेको अन्तरिम सरकारमा कृषिमन्त्री भएपछि सिंहदरवारबाहिरै छन् । जबकि त्यसयता उनी तीनपटक सांसद भइसकेका छन् । २०६४ को पहिलो संविधान

समानुपातिक समावेशी
संविधान विसं २०७२छुवाछुत मुक्त राष्ट्र घोषणा
विसं २०६३राष्ट्रिय दलित आयोग गठन
विसं २०५८छुवाछुतविरुद्ध पहिलो ऐन
नयाँ मुलुकी ऐन विसं २०२०स्वतन्त्रताको सुरुवात
विसं २००७जात विभाजन
मुलुकी ऐन विसं १९१०

साल (विसं)	जम्मा संख्या	दलित प्रतिनिधि संख्या		प्रतिनिधित्वको प्रतिशत
		महिला	पुरुष	
२०१५	१०९	०	३	२.७५
पुनर्स्थापित व्यवस्थापिका संसद, २०६३	३२९	६	१२	५.४७
पहिलो संविधान सभा, २०६४	६०१	२१	२८	८.१५
दोस्रो संविधान सभा, २०७०	६०१	२२	१८	६.६६
संघीय संसद् राष्ट्रियसभा, २०७४	५९	०	७	११.८६
संघीय संसद् प्रतिनिधिसभा, २०७४	२७५	१३	६	६.९१
प्रदेश सभा (७ वटै प्रदेश), २०७४	५५०	२१	८	५.२७
संघीय संसद् राष्ट्रिय सभा, २०७९	५९	०	६	१०.१७
संघीय संसद् प्रतिनिधि सभा, २०७९	२७५	८	८	५.८२
प्रदेश सभा (सातवटै प्रदेश), २०७९	५५०	२२	८	४.४५

नेतृत्वमा सन्तोष,
दुर्गा र खगेन्द्रहरू

सन्तोष परियार, दुर्गा सोब र खगेन्द्र सुनार केही प्रतिनिधि पात्र हुन् जो समावेशी नेपाल चाहन्छन् । यसकारण उनीहरू सदियौंदेखि गढेर रहेको उच्च र निचको संस्कृति सदाका लागि तोड्ने अभियानअन्तर्गत राजनीतिक नेतृत्व लिँदै छन् ।

विधिले थिचिए
व्यवहारमा मिचिए

दलितको हक के हो ? संविधानमा के लेखिएको छ भन्नेमा कोही द्विविधामा छैनन् । दलितमाथि विभेद गर्नेलाई दण्डित गर्नुपर्ने र दलित समुदायलाई विशेष सुविधा दिनुपर्नेमा सबै सहमत हुन्छन् । तर व्यवहारमा बनेका नीति, थिति र विधि कार्यान्वयनमा कमै मात्र गएका छन् ।

>>> विस्तृत पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विद्योष

विदेशमा रहेका कामदारलाई
२४सै घण्टा स्वास्थ्य परामर्श सेवामध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, १२ मंसिर

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपालीलाई स्वास्थ्य परामर्श सेवा सुरु गरिएको बताएको छ । मन्त्रालयले भाइवर, इमो र ह्याटसएपमार्फत मिगौला रोग र अन्य रोगसम्बन्धी परामर्श २४सै घण्टा उपलब्ध गराउने मन्त्रालयका प्रवक्ता डा. प्रकाश बुढाथोकीले जानकारी दिए । स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री डा. सुधा शर्मा गौतमले पदबहाली गरेको दिन वैदेशिक रोजगारीका क्रममा हुने कामदारको मृत्युदर घटाउन विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने बताएकी थिइन् । प्रवक्ता बुढाथोकीका अनुसार मिगौला रोगसम्बन्धी सेवाका लागि ००९७७ ९७६३४९०० नम्बरमा भाइवर, इमो वा ह्याटसएपमा फोन गर्न सक्ने व्यवस्था

मिलाइएको छ । मिगौलासम्बन्धी रोगको परामर्श सहिद धर्मभक्त राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्र र अन्य स्वास्थ्य सेवासम्बन्धी परामर्श सेवा वीर अस्पतालबाट २४सै घण्टा उपलब्ध गराउने गरी व्यवस्था मिलाइएको उनले जानकारी दिए ।

अन्य स्वास्थ्य सेवाका लागि ००९७७ ९८५९३४५७०९ र ००९७७ ९८५९३४५७०२ नम्बरको भाइवर र ह्याटसएपमा फोन गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइएको मन्त्रालयले जनाएको छ । मन्त्रालयका प्रवक्ता बुढाथोकीले विदेशमा धेरै >>> पृष्ठ २ मा

कामदारलाई निगमको हवाई टिकटमा विशेष छुट

काठमाडौं / मस- नेपाल वायुसेवा निगमले काठमाडौंबाट वैदेशिक रोजगारीका लागि चार गन्तव्यमा जाने कामदारका लागि विशेष छुटको घोषणा गरेको छ । निगमका अनुसार साउदी अरेबियाको दम्माम, कतारको दोहा, युएईको दुबई तथा मलेसियाको क्वालालम्पुर जाने नेपाली श्रमिक यात्रुहरूका लागि विशेष छुटसहित नयाँ

भाडावर तोकेको बताएको छ । श्रमिक यात्रुहरूको सर्वसुलभताका लागि नेपालबाट तोकिएको गन्तव्यमा यात्रा गर्दा प्रत्येक उडानमा १० वटा सिटमा साविकको भाडामा १० प्रतिशत विशेष सहुलियत दिने निर्णय गरेको निगमले जनाएको छ । श्रम मुलुकमा यात्रा गर्ने यात्रुले आवश्यक कागजातसहित निगमको >>> पृष्ठ २ मा

अभियन्ता नै डिजिटल हिंसामा

सपना बोहरा / मध्यान्ह
काठमाडौं, १२ मंसिर

धेरैलाई लाग्न सक्छ, सामान्य महिला वा तल्लो तहका कर्मचारी मात्र लैंगिक हिंसामा पर्छन् । सचेत एवं सार्वजनिक पदमा रहेका महिलाहरूले समेत चरम डिजिटल हिंसा भोग्नुपरेको खुलासा गरेका छन् । लैंगिक हिंसाविरुद्धको १६ दिने अभियानअन्तर्गत 'म बोल्छु' कार्यक्रमका केही सहभागीहरूले त्यस्तो अनुभव सुनाए । प्रविधिवट हुने लैंगिक हिंसामा मौनताको अन्त्य गर्न त्यस्तो अभियान थालिएको हो । अधिवक्ता खिमा रिजालले श्रीमान गुमाएको २० वर्ष वित्तियो । त्यसयता उनले धेरै डिजिटल हिंसा भोगेको बताइन् । 'श्रीमान नहुँदा पारिवारिक, सामाजिक हिंसा त छँदै थियो, त्यसमा डरलाग्दोसँग डिजिटल हिंसा पनि भोगेको छु,' उनले भनिन् । त्यस्तो हिंसाका पीडक पनि सामाजिक रूपमा चिनिँकै अनुहार छन् । बाहिर भद्र देखिने पुरुषहरूबाटै डिजिटल हिंसा भोगेको उल्लेख गर्दै रिजाल भन्छिन्, 'वान नाइट स्टेका प्रस्ताव राख्छन्,

अनेक भनेर मानसिक तनाव दिन्छन् ।' एकल महिलालाई रातमा भिडियो कल गर्ने, नाजायज सम्बन्धको प्रस्ताव गर्ने गरिएको उनले बताइन् । त्यसरी सताइनेमा जीवनसाथी गुमाएका एकल एवं डिभोर्स महिला धेरै छन् ।

गायक प्रकाश सपुतले पुरुष कलाकारको तुलनामा महिला कलाकार बढी नै डिजिटल हिंसामा परेको बताए । 'सामाजिक क्षेत्रमा राम्रो योगदान गरेका हुन्छन् तर महिला भएकै कारण चरित्रमा प्रश्न तेर्सिएर गालीगलौज गर्छन्,' उनले भने, 'जबसम्म आफूले भोग्दैनन्, तबसम्म अरूको बारेमा >>> पृष्ठ २ मा

कभर स्टोरी

दलभिन्न दलन

सभामा समानुपातिक सूचीबाट सभासद भएका विश्वकर्मा २०७० मा पराजित भए भने २०७४ र २०७९ का चुनावमा रूपन्देही-१ बाट प्रत्यक्ष निर्वाचित भए । तर जनमतसहित संसदमा पुग्दासमेत पार्टी नेतृत्वले उनलाई पत्याएन ।

एमालेमा उनको योगदान अर्को कुनै पदाधिकारीभन्दा कम छैन । विश्वकर्मा २०२७ सालमा तत्कालीन नेकपा (माले)बाट राजनीति सुरु गरेका थिए । उनी २०३८/३९ सालमा वृत्तबल बहुमुखी क्याम्पसको स्वीवियु उपसभापति पनि निर्वाचित भए । विद्यार्थी राजनीतिसँगै जातीय विभेदविरोधको आन्दोलनमा सक्रिय उनी तत्कालीन मालेले गठन गरेको जातीय उत्थान मञ्चका संस्थापकसमेत हुन् । २०५१ मा मुक्ति समाजको केन्द्रीय अध्यक्षसमेत भए । त्यसअघि उनी एमालेको स्थायी कमिटी, केन्द्रीय कमिटी र भारत प्रवास इन्चार्ज भइसकेका थिए । जनकपुरको सातौँ महाधिवेशनमा खुला प्रतिस्पर्धाबाट वैकल्पिक केन्द्रीय सदस्य निर्वाचित भएका उनी आठौँ महाधिवेशनमा केन्द्रीय सदस्य निर्वाचित भई पोलिटब्यूरो सदस्य बने । २०७१ को नवौँ महाधिवेशनपछि स्थायी समिति सदस्य बनेका उनी १०औँमा पार्टी सचिव बने । एमाले ११औँ महाधिवेशनको संघारमा रहँदा विश्वकर्मा पार्टी उपअध्यक्षको लाइनमा छन् । नेता कमरेडहरूसँग सल्लाह भइसकेको छैन । तर मेरो योग्यता, क्षमता र समुदायको प्रतिनिधित्वका दृष्टिले उपाध्यक्ष उपयुक्त हुन्छ भन्ने सुझाव पाइरहेको छ । उनी भन्छन् । दलभिन्न दलित नेतालाई नेतृत्वले कति अपहेलित गर्छ भन्ने अर्को जिउंदो उदाहरण हुन्, तिवक परियार । भलै, उत्तरार्धमा उनी प्रदेश प्रमुखसम्म भए । स्नातक पूरा गरेर शिक्षक रहेका उनी उत्पीडित समुदायको मुक्तिको खोजीमा सबै छाडेर कम्युनिस्ट पार्टीमा लागे । तर केन्द्रीय सदस्य बनाउनसमेत नेतृत्व हिँच्क्यायो । जबकि डा. बाबुराम भट्टलाई पार्टी सदस्यता उनैले दिएका थिए ।

चौथो महाधिवेशनअघि नै संगठन निर्माणमा जुटेका उनी २०४६ सालको जनआन्दोलनमा सहभागी भए । चौम, मसाल हुँदै माओवादी बनेर दशक लामो सशस्त्र विद्रोहमा सामेल हुँदासमेत परियारले केन्द्रीय सदस्य पाएनन् । पार्टी नेतृत्वमा पुग्न नेकपा माओवादी विभाजन हुनुपर्‍यो । मोहन वैद्य समूहमा लागेर पार्टी विभाजनपछि मात्र उनी केन्द्रीय सदस्य बने । उक्त पार्टी पनि विभाजन भएपछि उनी नेत्रविक्रम चन्द विल्वतर्फ लागे । त्यहाँबाट फर्किएपछि मात्र तत्कालीन माओवादी केन्द्रमा केन्द्रीय सदस्य र पछि प्रदेश प्रमुख भएका हुन् ।

नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीका नेता महेश्वर गहतराज 'अथक' दलहरूको नेतृत्वको पृष्ठभूमिका कारण दलित समुदायबाट सहज नेतृत्व विकास हुन नसकेको बताउँछन् । 'सबैजसो पार्टीका नेताहरू जून सामन्तवादी र ब्राह्मणवादी सोचबाट आएका छन्, उनीहरूले अरूमा श्रेष्ठता देख्न सक्दैनन्,' उनी भन्छन्, 'मनुवादमा आधारित

सोचले आफूमा मात्र सर्वश्रेष्ठता देख्छ, आफू मात्र सक्षम ठान्छ । दलित, जनजाति र महिलाले सक्दैनन् भन्ने त्यही मानसिकता हो ।'

अथकले कम्युनिस्ट पार्टीको सेल कमिटीदेखि स्थायी कमिटीमा पुग्दासम्म कहिल्यै आरक्षण खोजेनन् । माओवादी 'जनयुद्ध'मा उनको योगदान वर्षमा पुग्न, जनार्दन शर्मा, जोगवहादुर महारा वा चक्रपाणि खनालभन्दा कुनै पनि कोणबाट कम थिएन । तर उनी पदाधिकारीका लागि पत्याइएनन् । 'उत्पीडित समुदायलाई जिम्मेवारी दिन नेतृत्व सधैं हिँच्क्याउँछ । अरूले अनेक घेराबन्दी र वार्गेनिङ गर्छन्, मैले त्यो जानिँन' अथक भन्छन् ।

दलित नेतालाई नपत्याउने मात्र होइन, कामको मूल्यांकनसमेत नहुने उनको अनुभव छ । हरेक मन्त्रिपरिषद्मा दलितलाई कि राज्यमन्त्रीमै थन्काइन्छ, मन्त्री दिइहाले कमजोर ठानिएका मन्त्रालय दिइन्छ । शिक्षाबाट फुट्टाएर बनाएको युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय

त्यस्तैमा पछि । त्यहाँ निरन्तर दलित समुदायबाट दलजीत सेपली, जगत् विश्वकर्मा र अथकलाई मन्त्री बनाइयो । तर संयोग्य उनीहरू हुँदा मात्र राष्ट्रिय खेलकूद निरन्तर हुन सको । 'यसको पनि मूल्यांकन छैन,' अथक भन्छन् ।

पछिल्लो समय संसदमा दलित प्रतिनिधित्वलाई समानुपातिक कोटामा सीमित गर्न खोजिएको प्रस्टै देखिन्छ । गत निर्वाचनमा १ सय ६१ निर्वाचन क्षेत्रमध्ये एक जनाले मात्र चुनाव जित्नुले दलहरू प्रतिस्पर्धी दलित नेता चाहिँदैनन् भन्ने देखाउँछ । 'जबकि महिला, जनजाति र दलित नै स्थायी मतदाता हुन् । तैपनि महिलाले जिन्दैनन्, दलितलाई कथित उच्च जातिकाले भोट दिँदैनन् भन्ने मानसिकता राखेर टिकट बाँडिन्छ,' अथक भन्छन्, 'उत्पीडितले सक्दैनन् भन्ने पार्टीसत्ता र राज्यसत्ता रहेसम्म यस्तै हुन्छ ।'

अनेक वैचारिक कारण देखाए पनि नेतृत्वको स्वाभाविक विकास नभएको कारण साविकको माओवादी धारबाट आइति, खड्गबहादुर विश्वकर्मासँगै गत धेरै नेताहरू अन्यत्र सरका छन् । सशस्त्र संघर्षमा ठुलो साथ र बलिदान दिएको दलित समुदायबाट नयाँ पुस्ताका नेताहरू खालै देखिएका छैनन् । जेजति छन्, उनीहरू पनि नेतृत्वको माथिल्लो तहसम्म पुग्ने सम्भावना कमै देखिन्छ । भर्खरै एकीकृत समाजवादीलगायत एक दर्जन धेरै दल/समूहबीच एकताबाट बनेको नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीको १ सय ३८ सदस्यीय केन्द्रीय कार्यमितीमा पाँच जना मात्र दलित नेता हुनुले पनि सोही संकेत गर्दछ ।

२०१५ सालमै प्रत्यक्ष सांसद निर्वाचित गर्नुका साथै मन्त्री बनाएको दल हो, नेपाली कांग्रेस । तर पछिल्ला निर्वाचनमा दलितलाई टिकट दिने कञ्जुस्त्याई गर्दै आएको छ । विधानतः दलित सहमहामन्त्री बनेवाहेक मूल नेतृत्वमा पुग्ने धेरै बाटोहरू अवरुद्ध देखिन्छन् । विघटित प्रतिनिधि सभाको सबैभन्दा ठुलो दल कोणसमा जीवन परियार,

मीनबहादुर विश्वकर्मा र मानबहादुर विश्वकर्मा मात्र देखिने दलित नेता छन् ।

२०६२/६३ को परिवर्तनपछि संसदमा दलित प्रतिनिधित्व एकाएक बढेको थियो । तर फर्कदै १३ प्रतिशत जनसंख्याको प्रतिनिधित्व भने कहिल्यै हुन सकेको छैन । २०६४ को पहिलो संविधान सभामा ६ सय १ मध्ये ५१ अर्थात् ६ दशमलव ९ प्रतिशत दलित थिए । २०७९ को आमचुनावमा त्यो पनि घटेर ४ दशमलव ८ प्रतिशतमा झरेको छ । गत आमचुनावमा दलिततर्फ प्रत्यक्ष चुनाव जित्ने एकमा सांसद छविबहाल विश्वकर्मा भन्छन्, दलभिन्न दलितहरू दलनमा परेकै हुन् नि । तथ्यले त्यही देखाउँछ । 'परिवर्तनका लागि रगत र पसिना वगाउने समुदाय अवसर पाउनेबेलामा सधैं उपेक्षित र ओभोलुमा पारिँदै आएको उनी बताउँछन् । 'दलितलाई टिकट दिने खोजिँदैन । कुनैबेला हामीलाई हार्ने ठाउँमा भए पनि देऊ भन्नुपर्ने स्थिति आयो,' विश्वकर्मा भन्छन्, 'निर्वाचन क्षेत्रमै समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनेगरी छुट्ट्याउने विधिमा नगर्दै यो स्थिति तोड्न मुस्किल छ ।'

एमाले, नेकपा र कांग्रेसका दलित नेताहरू यस मुद्दामा एक मत छन् । साथै समावेशी अवसर बढाउनुपर्नेमा पनि उनीहरूको जोड छ । एकल जातीय प्रभुत्व हटाउन नेपाललाई समावेशी राज्य प्रणालीमा रूपान्तरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिए पनि त्यो अति कम भएको बताउँछन्, कांग्रेस प्रवक्ता विश्वकर्मा । 'इतिहासको लामो विभेदकारी शासन व्यवस्थाका कारण अन्याय, अत्याचार, विभेद र शोषणको सिकार भई दयनीय जीवनयापन गरिरहेको समुदायलाई राज्यको मूल प्रवाहमा ल्याउन अवसर बढाउनुपर्छ,' उनी भन्छन् ।

नेतृत्वमा सन्तोष, दुर्गा र खगेन्द्रहरू

जैनजी आन्दोलनपछि बदलिएको राजनीतिक परिस्थितिमा मुलुकको नेतृत्व हाँकन तयार भएकाहरूमा एक हुन्- सन्तोष परियार । परियार समेतको पहलमा प्रगतिशील लोकतान्त्रिक पार्टी (प्रलोपा) बनेको छ । यो पार्टी ठुला पार्टीबाट विद्रोह गर्नुभन्दा बढी

नेकपा माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी, नेपाल समाजवादीसहितका बायाँपन्थी दल समूह मिलेर नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी बनेको छ । यसमा सहभागी नभएर नेताद्वय जनार्दन शर्मा र सुदन किराँती प्रलोपा गठनमा लागे । यसमा पूर्वप्रधानमन्त्री समेत डा. बाबुराम भट्टलाईसमेत जोडिएका छन् । यस पार्टीको अध्यक्ष परियारका एक जना सदस्य हुन् सन्तोष परियार ।

यही मंसिर ७ गते काठमाडौँमा सम्पन्न एकता सभाको अध्यक्षता परियारले गरेका थिए । अर्थात् एउटा समूहको नेतृत्व तहमा उनी पुगेका छन् । २०४० सालमा भक्तपुरको गुन्डुमा जन्मिएका सन्तोष गुन्डुमा दलित समुदायबाट एसएलसी पास गर्ने पहिलो व्यक्ति हुन् । विभुवन विश्वविद्यालयमा

ड्रन्ड, शान्ति र विकासमा स्नातकोत्तर गरेका उनलाई सोही विषयमा पढ्न नर्वेबाट फेलोशिप प्राप्त भएको थियो । एमालेको राजनीति सुरु गरेका उनी युवासंघको केन्द्रीय विदेश विभागमा रहेर काम गरे । तर तत्कालीन प्रधानमन्त्री केशी शर्मा ओलीले ५ पस २०७७ मा प्रतिनिधि सभा विघटन गरेपछि सन्तोष एमालेबाट टाढा भए । ओलीको संसद विघटनलाई 'प्रतिगमन' भन्दै उनी नागरिक आन्दोलनमा होमिएका थिए । नागरिक अगुवाका रूपमा अघि बढेका परियार वैकल्पिक शाक्तिका रूपमा उदाएको राख्नुपर्दा २०७९ मा प्रदेश गरेर समानुपातिक सांसद हुँदै प्रमुख सचेतकसमेत बिनसकेका छन् ।

पछिल्लोपटक राख्नुपासंग असन्तुष्ट बनेका उनले नयाँ अभियान रोजेका हुन् । परियार नागरिकहरू सधैं गरिव भइरहनुको कारण राजनीतिक नेतृत्वले जनतालाई केन्द्रमा राखेर काम नगर्नु रहेको बताउँछन् । अग्रजको अनुभव, जेनजी पुस्ताको संघर्ष र मेहनतले अहिलेको संकट समाधान गर्न नयाँ राजनीतिक यात्राको आवश्यकता देखेर प्रगतिशील लोकतान्त्रिक पार्टी बनाउने अभियानमा जोडिएको उनको प्रस्टीकरण छ ।

'राज्यको नीति निर्माण तहमा पुग्नेबेलामा दलित समुदायमाथि गरिने व्यवहार र समाजको सोच बदल्ने कुरा राजनीतिक तवरबाटै सम्भव छ भनेर राजनीतिक अभियानमा लागौं,' परियारले मध्याह्नसँग भने, 'तर अर्कै राजनीतिक नेतृत्वको व्यवहार बदल्न सकिएको छैन । त्यसका लागि हामी आफैले नेतृत्व गरेर अभियानलाई सशक्त बनाउनुपर्छ भन्ने आँट गरेका छौं । यस अभियानमा सबैको सहयोग आवश्यक पर्छ ।'

राजनीतिक डोब बनाउँदै सोब

प्रलोपा मा पाँच सदस्यीय अध्यक्ष परिषद् छ । अध्यक्ष परिषदमा सन्तोष परियारसँगै दुर्गा सोब पनि छन् । सोब आफैमा दबाइएका समुदायबाट अगाडि बढ्दै गरीके नेतृत्व हुन् । उनी राजनीतिमा निरन्तर आफ्नो डोब (छाप) बनाउँदै अगाडि बढ्दै गरीके उदाउँती नेता हुन् ।

तत्कालीन नेकपा समाजवादी पार्टीकी उपाध्यक्ष दुर्गालाई अध्यक्ष परिषदमा ल्याउन नेकपाको भूमिका महत्वपूर्ण छ । किनकि उनी नेकपामै उपाध्यक्ष हुँदै विशेष महाधिवेशन आयोजक समितिको संयोजक चयन भएकी थिइन् । जेनजी आन्दोलनपछि डा. बाबुराम भट्टलाई पार्टीको नेतृत्वबाट वाहिरिँदै केन्द्रीय समिति भंग गरी महाधिवेशन आयोजक समिति बनाएका थिए । त्यसको संयोजक सोबले पाएकी थिइन् ।

लामो समय अघिकारको आन्दोलनबाट आएका उनी पार्टीमा समेत पहिलेदेखि नै सक्रिय थिइन् । जेनजी आन्दोलनकै कारण उनी नेतृत्वमा आउन सफल भएकी हुन् ।

दलित महिला संघ (फोडो)की संस्थापक अध्यक्ष परिषदमा काम गरेकी सोबले दलित समुदायबारे सवैधानिक व्यवस्थालाई एकीकृत कानून बनाएर कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने बताउँछन् ।

'जसरी प्रत्येक बडामा एक जना दलित महिलाको प्रतिनिधित्वलाई बाध्यकारी बनाइएको छ, त्यसरी नै राज्यका अन्य निकायमा पनि दलित महिलाको प्रतिनिधित्व बढाउन कानुनी रूपमा बाध्यकारी व्यवस्था गर्नुपर्छ,' उनले भनिन्, 'मुख्य कुरा राजनीतिक दलका शीर्ष नेताको सोचमा परिवर्तन आउन जरुरी छ ।'

महिलाको प्रतिनिधित्व ३३ प्रतिशतलाई १०० प्रतिशत मानेर त्यसभित्र दलित महिलाको जनसंख्याका आधारमा राजनीति तथा प्रशासनिक निकायमा लानुपर्ने उनको भनाइ छ । 'दलित महिला अहिलेसम्म क्याबिनेट मन्त्री भएका छैनन्,' सोबले भनिन्, 'मन्त्रिपरिषद्मा दलित महिलालाई ल्याउन कानुनी व्यवस्था हुनुपर्छ । त्यसका लागि हामी निरन्तर क्रियाशील छौं र पार्टीहरूमा पनि नेतृत्व तहमा दलित महिला पुग्न सक्ने वातावरण बनाउँदै जानुपर्छ ।'

निर्वाचनको समयमा दलित महिलाका लागि टिकट दिनुपर्ने र सरकारमा दलित महिलाको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नुपर्ने उनको जोड छ । सरकारमा दलित महिलाको सहभागिता हेर्दा २०६६ सालमा दलित महिलाबाट पहिलोपटक कलावती पासवान भौतिक पूर्वाधार तथा निर्माण सहायकमन्त्री बनेकी थिइन् । त्यसपछि २०६८ सालमा रजनी राम (राज्यमन्त्री), धनमाया विक (राज्यमन्त्री), विमला विक (राज्यमन्त्री), आशा विक (राज्यमन्त्री), सुशीला श्रीपाली ठकुरी (राज्यमन्त्री) र रुपा विक (राज्यमन्त्री) बनेका छन् ।

यस्तो तथ्यांकमा हेरेफेर ल्याउने र राज्य सञ्चालनमा सीमान्तकृत समुदायको उपस्थिति बढाउने उद्देश्यसहित सन्तोष र दुर्गा नयाँ पार्टी बनाएर मुलुकको राजनीतिक हाँक तमिसिएका हुन् ।

सडकबाट सदन ताक्दै खगेन्द्र

खगेन्द्र सुनार दलित अधिकारकर्मीका रूपमा चर्चित अनुहार हो । जेनजी आन्दोलनपछि उनले पनि आफ्नै नेतृत्वमा दल दर्ता गरे- हाम्रो पार्टी नेपाल । निर्वाचन आयोवाबाट दल दर्ताको प्रमाणपत्र पाएपछि उनले भनेका छन्, 'विगतमा सडकबाट उठाइरहेको आवाज अब संसद (सदन)मा उठाइन्छ । मुलुकको मूल नेतृत्वसम्म सबै सीमान्तकृत समुदायको उपस्थिति र अपनत्व दिलाइन्छ ।'

खगेन्द्र रूकम पश्चिमको चौंरजहारी नगरपालिका-८ साँतीमा २०७७ जेठ १० गते भएको सामूहिक हत्याकाण्डपछि अधिकारकर्मीका रूपमा उदाएका हुन् । जाजरकोट रानागाउँका

नवराज विकसहित ६ युवाको सामूहिक हत्यामा संलग्नलाई जोगाउने राजनीतिक चलखेल भएको थियो । त्यसविरोध निरन्तर चलेको सडक संघर्षमा दलित अधिकारकर्मी सुनारको योगदान महत्वपूर्ण छ । त्यहीबाट उनलाई समाजले चिन्न पाए ।

खगेन्द्रसहित अधिकारको पक्षमा वकालत गर्नेहरूलाई सम्मान गर्न नवराजका बुवा मोहन विकसहितको टोली रूकम अदालतको गेटमा एक बोरा फुलमाला लिएर गएका थिए । अर्थात् सीमान्तकृत समुदायको अपेक्षा खगेन्द्रसँग कस्तो छ भन्ने ती दृश्यले देखाउँछन् ।

दलैसमा जन्मिएका खगेन्द्र नेपाली कांग्रेसको १४औँ महाधिवेशनमा त्यहीबाट महाधिवेशन प्रतिनिधि थिए । तर केही समयदेखि कांग्रेसको राजनीति छोडेर दलित अधिकार र भ्रष्टाचारविरोधी अभियानमा जोडिए । पार्टीमै रहिरहेको भए खगेन्द्रलाई फेरि त्यही महाधिवेशन प्रतिनिधिसमेत निकै पाउड बेल्लुपर्‍यो । तर त्यो छाडेर आफैँ पार्टी बनाएर अगाडि बढे ।

कांग्रेसको राजनीति छोडेर नयाँ अभियानमा लागेका सुनारको हाम्रो पार्टी नेपालमा २९६ नम्बरमा दर्ता भएको छ । सो पार्टीको चुनाव चिह्न गोलाको घेराभित्र राम्रो जनाउने लोखे रहेको छ । दल दर्ताको प्रमाणपत्र लिन बाजागाजासहित खगेन्द्र आयोग पुगेका थिए । त्यसक्रममा उनले आसन प्रतिनिधि सभाको निर्वाचनमा आफ्नो पार्टी मजबुत राजनीतिक शक्ति का रूपमा उदाउने दावी गरे ।

'राजनीतिक कोर्स र देशलाई सही ढंगले दिशानिर्देश गर्दै पार्टीले आफ्नो गतिविधि अघि बढाउनेछ,' उनले भनेका छन्, 'मुलुक नयाँ राजनीतिक परिवेशमा अघि बढेको र निर्वाचनमय भएको अवस्थामा नयाँ दलहरू दर्ता हुनु स्वाभाविक हो । धेरै शाक्तहरूको संघर्षपछि एउटा बलियो राजनीतिक शक्ति निर्माण हुने निश्चित छ ।'

राजनीतिक, प्रशासनिक र सवैधानिक निकायहरूमा दलितलाई दबाइएको प्रति सुनारले पुराना राजनीतिक दलमाथि गरिने टिप्पणी गर्दै आएका छन् । 'पुराना राजनीतिक दलहरूले दलितका नाममा भुट्टोको खेती गरे,' उनले भने, 'आरक्षण, समानुपातिक समावेशीको व्यवस्था सिध्याउने गरेको भए पनि राज्यका सबै निकायमा दलित समुदायको प्रतिनिधित्व सिध्दरवारदेखि सवैधानिक निकायमा दलितलाई रोक् लगाइयो ।'

आफ्नै नेतृत्वमा दल दर्ता गरेपछि पनि उनी नयाँ राजनीतिक शक्तिबीच एकताको प्रयासमा छन् । कुलमान धिसिङ समर्थित उज्यालो नेपाल पार्टीको चुनाव चिह्नमा चुनाव लड्ने तयार भएका छन् । अर्थात् जसरी हुन्छ शक्ति अर्जन गर्ने र मुलुकको शासन/प्रशासनमा दबाइएका र सीमान्तकृत समुदायको पहुँच र अपनत्व दुवै बढाउने खगेन्द्रको ध्येय छ ।

सन्तोष परियार, दुर्गा सोब र खगेन्द्र सुनार केही प्रतिनिधि पात्र हुन् जो समावेशी नेपाल चाहन्छन् । यसकारण उनीहरू सवैधोदेखि गढेर रहेको उँच र निचको संस्कृत सदाका लागि तोड्ने अभियानअन्तर्गत राजनीतिक नेतृत्व लिँदै छन् । यसका लागि पुराना राजनीतिक दलमा संघर्ष नगरेका होइनन् । पार नलागेपछि आफैँ दल गठन र पुनर्गठन गर्दै अगाडि बढेका छन् ।

विधिले थिचिए, व्यवहारमा मिचिए

राष्ट्रिय सभा सदस्य विष्णुबहादुर विश्वकर्मा नेपालमा जात व्यवस्था कस्तो छ र कसरी सीमान्तकृत समुदायले राज्यसत्ताप्रति अपनत्व लिन सकिरहेका छैनन् भन्ने एक उदाहरण हुन् । भलै उनी नेपालको नीति बनाउने सवैचक थलो सघीय संसदसभामाको राष्ट्रिय सभा सदस्य हुन् । विष्णुबहादुर कर्णाली सेरापाटा माल्कोटका हुन् । २०१९ सालमा जन्मिएका विष्णुबहादुरले अनेक तरकारी र अपहेलाना सहै २०४० सालमा माध्यमिक तहको पढाइ सकाए । त्यसपछि शिक्षकको जागिर खोजे, पाएनन् । त्यसपछि राजनीतिमा लागे । लामो राजनीतिक जीवनपछि २०८० साल माघमा कर्णाली प्रदेशबाट राष्ट्रिय सभा सदस्यको चुनाव जिते । चुनाव जितेपछि उनले भनेका थिए, 'माध्यमिक तहको पढाइ सकेपछि पाँचपटक भन्दा बढी जागिरका लागि कोसिस गरे । कामीको छोरो, केटाकेटीको खाजा छोइन्छ भनेर जागिर पाइएन ।' अर्थात्, सीमान्तकृत समुदायका बलाजित पढेर मात्रै भएन । लडाउने जागिरका लागि जात तगारो बन्यो ।

नेपालको पञ्चायती व्यवस्था, बहुदल, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र र पछिल्लो समयको जेनजी विद्रोह देखेका र भोगेका विश्वकर्मा अहिले के सोचिरहेका होला ? संसदीय समितिको बैठकहरूमा भने उनी अर्कै पवि विद्रोही सुनिन्छन् । किनभने अनेक संघर्ष गरेर समानताका लागि बनेका र बनाइएका नीति, धित र विधि फोरे पनि कार्यान्वयनमा छैनन् । यही मंसिर १ गते राष्ट्रिय सभाअन्तर्गतको विकास, आर्थिक मामिला

गर्दै संविधान जारी गरे । जसले छुवाछुतलाई नै मलजल गर्‍यो ।

तथापि विसं २०२० सालमा नयाँ मुलुकी ऐन जारी भयो । उक्त ऐनमा छुवाछुत र जातपातका आधारमा विभेद गर्न नपाइने उल्लेख भयो तर त्यसो गरेमा कानुनी सजाय के हुने भने व्यवस्था राखिएन । वरु सनातनदेखि बलिआराको परम्परालाई भेदभाव नमानिने भनी व्याख्या गरिएको थियो जसले छुवाछुत र जातपातका आधारमा विभेद गर्न नपाइने प्राधान्य व्यर्थ हुन पुग्यो । यसरी ३० वर्षको पञ्चायतकालमै दलितको आर्थिक दरिद्रता र अपमानजनक सामाजिक स्थिति कायम रहिरह्यो । विसं २०४६ सालको जनआन्दोलनले पञ्चायती राजनीतिक प्रणालीलाई अन्त्य गरी संवैधानिक राजतन्त्रात्मक संसदीय बहुदलीय प्रणाली स्थापना भएपछि फेरि छुवाछुतविरोध केही आघात उठ्न थाले ।

नेपाल अधिराज्यको संविधान २०७७ मा जातपातका आधारमा विभेद गर्न नपाइने स्पष्ट व्यवस्था भयो । केही नेपाल ऐन संशोधन गर्न बनेको ऐन, २०४८ ले भेदभावपूर्ण व्यवहार गर्ने व्यक्तिलाई दण्ड गर्न व्यक्त हुने व्यवस्था गर्‍यो । तर व्यवहारमा पूर्णतः लागू हुन सकेन ।

विसं २०५८ चैत ६ गते तत्कालीन श्री ५ को सरकारको गठन आदेशबाट राष्ट्रिय दलित आयोगको स्थापना भयो । तत्कालीन नेकपा माओवादीले सञ्चालन गरेको सशस्त्र युद्धमा दलितको सहभागिता बढेको थियो, अन्य सीमान्तकृत समुदायले उक्त युद्धलाई साथ दिएका थिए । त्यसलाई मध्यर पाएँ प्रयासमा तत्कालीन राजा ज्ञानेन्द्रले दलित आयोग गठन गरेका थिए ।

२०६२/६३ सालका जनआन्दोलनपछि भने दलितहरूले आफूलाई अगाडि बढाउने वातावरण थप केही पाए । नेपाललाई विसं २०६३ जेठ २१ गते जातीय छुवाछुत तथा भेदभावमुक्त राष्ट्र घोषणा गरियो । सोही दिनलाई जातीय छुवाछुत तथा भेदभाव उन्मुक्त राष्ट्रिय दिवस भनेर मनाउन थालिएको छ । अर्थात् विधिबाटै सुखात भएको जात व्यवस्था र छुवाछुतको प्रथा अन्त्य गर्ने नै १ सय ५३ वर्षे लामो । फेरि पनि व्यवहार पूर्णतः फेरिएको छैन । जातीय छुवाछुत तथा भेदभावमुक्त राष्ट्र घोषणा भएको दुई दशकसम्म पनि दलित समुदायले पूर्ण स्वतन्त्रताको महसुस गर्न पाएका छैनन् ।

विसं २०६८ मा जातीय भेदभाव तथा छुवाछुत (कसुर र सजाय) ऐन लागू भयो । उक्त ऐनमा जातीय विभेद तथा छुवाछुत गर्नेलाई कैद तथा जरिमानाको व्यवस्था गरिएको छ । नेपालको संविधानको प्रस्तावनामै जातीय विभेद र सबै प्रकारको जातीय छुवाछुतको अन्त्य गरी आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चितता गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने उल्लेख भएको छ ।

नेपालको संविधान २०७२ मा त दलित समुदायका लागि विशेष व्यवस्था छ । संविधान धारा ४० ले दलित समुदायका लागि आर्थिक-सामाजिक हित सुनिश्चित गरेको छ । जहाँ राज्यका सबै निकायमा दलितलाई समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तका आधारमा सहभागी हुने हक हुने उल्लेख छ ।

सार्वजनिक सेवालगायतका रोजगारीका अन्य क्षेत्रमा दलित समुदायको सशक्तीकरण, प्रतिनिधित्व र सहभागिताका लागि कानूनवमोजिम विशेष व्यवस्था सुनिश्चित गरिएको छ । दलित विद्यार्थीलाई प्राथमिकदेखि उच्च शिक्षासम्म कानूनवमोजिम छात्रवृत्तसहित नि:शुल्क शिक्षाको व्यवस्था गर्ने व्यवस्था धारा ४० मै छ । तर यो संविधानिक व्यवस्थाको कार्यान्वयन हुन सकेको छैन । कार्यान्वयनसम्बन्धी ऐन नै बन्न सकेको छैन । राष्ट्रिय सभा सदस्य विष्णुबहादुरका अनुसार संविधानतः प्राविधिक र व्यावसायिक उच्च शिक्षामा दलितका लागि कानूनवमोजिम विशेष व्यवस्था हुनुपर्ने हो । दलित समुदायलाई स्वास्थ्य र सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्न कानूनवमोजिम विशेष व्यवस्था गरिनुपर्ने हो । तर संविधान कार्यान्वयनका लागि आवश्यक त्यही सघीय कानून नबन्दा दलितले सवैधानिक रूपमा लिएको अधिकार उपभोग गर्न पाएका छैनन् ।

संविधानको धारा ४० मै दलित समुदायको परम्परागत सिपको संरक्षणमा आफ्नो परम्परागत पेसा, ज्ञान, सिप र प्रविधिको प्रयोग, संरक्षण र विकास गर्ने हक हुने भनिएको छ । राज्यले दलित समुदायका परम्परागत पेसासँग सम्बन्धित आधुनिक व्यवसायमा उनीहरूलाई प्राथमिकता दिई त्यसका लागि आवश्यक पर्ने सिप र स्रोत उपलब्ध गराउने उल्लेख छ ।

यी कुनै पनि व्यवस्थाको सही अर्थमा कार्यान्वयन हुन सकिरहेको छैन । संविधानतः राज्यले भूमिहीन दलितलाई कानूनवमोजिम एकपटक जमिन उपलब्ध गराउनुपर्ने हो । राज्यले आवासविहीन दलितलाई कानूनवमोजिम बसोबासको व्यवस्था गर्नुपर्ने हो ।

संविधानमा उल्लेखित मौलिक हक कार्यान्वयनसम्बन्धी सघीय ऐन संविधान जारी भएको तीन वर्षभित्र बनिस्सन्नुपर्ने थियो । तर एक दशकसम्म कुर्दासमेत आउन सकेको छैन । यसकारण पनि दलित समुदायले पूर्ण स्वतन्त्रताको महसुस गर्न नपाएका हुन् ।

तथा सुशासन समितिले 'नेपालको संविधान धारा ४० वमोजिम दलित समुदायको अधिकार तथा विकास सम्बन्धमा व्यवस्था गर्ने विधेयक तर्जुमा बारेमा छलफल' राखेको थियो । सो बैठकमा बोल्दै विश्वकर्माले भने, 'हामी यति सन्तुष्ट छौं कि संविधान बनेको १० वर्षसम्म पनि मौलिक हक कार्यान्वयन होला भनेर पछि नसक्दा रहेछौं । अब मीन रहन सक्ने अवस्था छैन । अधिकार नपाए फेरि अर्को विद्रोह स्वाभाविक छ ।' अर्थात्, संघर्ष गर्दागर्दा सवैधानिक अधिकारको समेत उपयोग गर्न नपाएकोमा उनको आक्रोश छ । जबकि उनी आफैँ नीति बनाउने र कार्यान्वयन गर्न दबाव सिर्जना गर्न सक्ने हैसियतमा छन् । कार्यान्वयन गर्ने ठाउँमा फेरि पनि जबरजस्त रूपमा सीमान्तकृत समुदायको पहुँच पुग्न सकेको छैन । परिणाममा विष्णुबहादुर उस्तै विद्रोही छन् । किनभने दलितको हक के हो ? संविधानमा के लेखिएको छ भनेमा केही विधिधामा छैनन् । दलितमाथि विभेद गर्नेलाई दण्डित गर्नुपर्ने र दलित समुदायलाई विशेष सुविधा दिनुपर्नेमा सबै सहमत हुन्छन् । तर व्यवहारमा बनेका नीति, धित र विधि कार्यान्वयनमा कमै मात्र गएका छन् ।

नीतिका ताँती, तर्क नानाभाँती

नेपालमा छुवाछुतको सुरुवात नीतिबाटै भएको हो । खुकुलोपन गराउने प्रयास नीतिमै भएका छन् । कस्ता नीति बने र कसरी कार्यान्वयनमा आउन सकेनन् भन्ने विषय आफैँ रोचक र धोचक छ । गाफमा हेर्दा मुलुकी ऐन विसं १९१० बनेपछि जात विभाजन भएको हो । तत्कालीन प्रधानमन्त्री जंगबहादुर राणाले मुलुकी ऐन जारी गर्दै विधिबाटै अख्तार बनाइएका दलितहरूलाई पानी नचल्ने जातका रूपमा कानुनी मान्यता दिए । छुवाछुतमुक्त वर्ण व्यवस्थालाई लिखित रूपमै संस्थागत गरे । यस्तो कार्यान्वयन जनतामा विद्रोह थियो । तर त्यो प्रकट हुन सकेको अवस्था थिएन । वरु विभेदमै समाज अग्रस्त भयो । विसं २००७ सालमा राजनीतिक परिवर्तन आएपछि सहज बजारमा छुवाछुत र विभेद सम्बन्धमा केही मात्रामा खुकुलोपन ल्याउने प्रयास भयो । तर दलितहरूको मुक्तिका निम्ति आधारभूत कदम चाल्न कसैले सकेन । विसं २०१७ सालमा पञ्चायती प्रणाली सुरु भएपश्चात् राजा महेन्द्रले विसं २०१९ सालमा नेपाललाई हिन्दू अधिराज्य भनी किटान

सेनालाई प्रधानमन्त्रीको निर्देशन- एक थोपा रगत नबग्नेगरी चुनावमा खटिनुस्

काठमाडौं/मस- प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले मुलुकमा शान्तिसुरक्षा बहाल गराई आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचन सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्ने काममा नेपाली सेनाको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको बताएका छन्।

शुक्रबार भद्रकालीस्थित नेपाली सेनाको मुख्यालयको निरीक्षणका क्रममा प्रधानमन्त्री कार्कीले सरकारलाई प्राप्त जिम्मेवारीवमोजिम शान्तिसुरक्षाको प्रत्याभूतिसहित घोषित मितिमा स्वतन्त्र, निष्पक्ष र भयरहित वातावरणमा निर्वाचन सम्पन्न गरी राष्ट्रिय अभिभारा पूरा गर्ने अभियानमा सेनाको प्रमुख भूमिका रहेको स्पष्ट पारिन्।

गौरवमय इतिहास भएको नेपाली सेनाले निर्वाचन सुरक्षाका क्रममा यसअघि जस्तै प्राप्त जिम्मेवारी सफलतापूर्वक पूरा गर्ने विश्वास व्यक्त गरिन्।

विविध आयामबाट विश्लेषण गरी सुरक्षा संवेदनशीलताका आधारमा सबै सुरक्षा निकायसँग समन्वय गरी त्रिभुवन हंगल काम गर्न निर्देशन दिइन्।

प्रधानमन्त्रीले जेनजी आन्दोलनका क्रममा लुटिएका र हराएका हातहतियारको खोजतलाससहित नियन्त्रणमा लिन प्रहरीलगायत सुरक्षा निकायसँग आवश्यक सहकार्य गर्न, मुलुकमा शान्ति सुरक्षा सुनिश्चित गर्न तथा फरार अपराधी पक्रन खटिएका प्रहरीलाई सहयोग गर्न निर्देशन दिइन्।

जर्गी अड्डा निरीक्षणका क्रममा प्रधानमन्त्री कार्कीले निर्वाचन सुरक्षा

तयारीबारे जानकारी लिनुभयो। यसैगरी सेनाले हालको सुरक्षा अवस्था, प्रमुख चुनौती र आगामी योजनाबारे 'ब्रिफिङ' गरेको प्रधानमन्त्रीको सचिवालयले जनाएको छ। निर्वाचन सुरक्षामा सेना परिचालनको योजना र ढाँचाबारे पनि प्रस्तुतीकरण दिइएको थियो।

प्रधानमन्त्री कार्कीले यो विषय चाँडो टुंग्याउन निर्देशन दिइन्। उनले भनिन्, 'अब यो विषय धेरै लम्ब्याउनु हुँदैन। शनिवारको दिनसमेत काम गर्नुहोस्, आइतबार दिनभर लागे लागोस्, जेजे हेर्नुपर्छ हेर्नुहोस्। सोमबारभित्रमा अन्तिम रूप दिइएको हुनुपर्छ। अब धेरै दिन कुनै सकिँदैन। हस्ताक्षर गरेकै कारणले केही व्यहोर्नुपरे म बेहोरौंला। मेरो सिगो मन्त्रपरिषदले त्यसको जिम्मेवारी लिन्छ। यो राजनीतिक दस्तावेज हो। कर्मचारी प्रशासकहरूले चिन्ता लिनु पर्दैन।'

सुमनराज अर्याललगायत विशिष्ट अधिकारीको उपस्थिति थियो।

प्रधानमन्त्री र जेनजी अगुवाबीच भेटवार्ता

प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले शुक्रबार जेनजी आन्दोलनका अगुवा प्रतिनिधिहरूसँग छलफल गरेकी छन्। सरकार र आन्दोलनकारीबीच हुन लागेको सम्झौताको मस्यौदालाई अन्तिम रूप दिन विषयमा छलफल भएको प्रधानमन्त्रीका प्रिय संयोजक रामबहादुर रावलले जानकारी दिए।

सोही अवसरमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद् कार्यालयमा जेनजी प्रतिनिधिहरूसँग सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्ने काम चाँडो टुंगो लगाउन आग्रह गरेका थिए। सरकारका अधिकारीहरूसँग जेनजीका तर्फबाट प्राप्त दस्तावेज अध्ययन गरी अन्तिम रूप दिने क्रममै रहेको बताएका थिए।

संकट समाधानका लागि एउटै मोर्चा आवश्यक छ : प्रचण्ड

सुदूरपश्चिम/मस- नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) का संयोजक पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' ले राष्ट्रमा उत्पन्न संकट समाधानका लागि वामपन्थी र गैरवामपन्थी शक्तिलाई एउटै मोर्चामा ल्याउन जरुरी रहेको बताएका छन्।

विभिन्न कम्युनिस्ट घटकहरू मिलेर गठन गरिएको नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) को शुक्रबार धनगढीबाट सुरु गरिएको पार्टी एकता सन्देश सभामा पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहनुभएका दाहालले नेकपा पार्टीमा अन्य वामपन्थी र देशभक्तहरू केन्द्रित भएर अटाउन सक्ने बताए।

बढी २३ र २४ गतेको घटनापछिको परिस्थिति समाधानका लागि वामपन्थी प्रगतिशील, लोकतान्त्रिक शक्तिलाई नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीको मोर्चामा ल्याउन

पहल भइरहेको जानकारी दिए। हजो भए गरेका कमीकमजोरीको समीक्षा गरी महान उद्देश्य बोकेर नेकपाको निर्माण सुरु गरिएको स्पष्ट पार्दै उनले भने, 'नेकपाले कोरेको गैरठो बाटोमा देश अघि बढे छ, नेपालको एक नम्वर पार्टी नेकपा भइ छुइछ।' देशभरका क्रान्तिकारीले नेकपालाई नयाँ आशा र भरोसाका साथ हेरिरहेको उल्लेख गर्दै बहुल शक्ति निर्माणका लागि पार्टीमा थुप्रै शक्ति हुन सक्नेलाई अप्त गर्नुभयो। हाल उत्पन्न संकटको नििकासका लागि निर्वाचनको विकल्प नदेखिएकाले निर्वाचनको वातावरण बनाउने काममा लान नेता कार्यकर्तालाई उनले निर्देशन दिए। पार्टीका सहसंयोजक एवं पूर्वप्रधानमन्त्री माधवकुमार नेपालले वामपन्थी पार्टीहरुमा विगतमा भएका टुटपुटबाट शिक्षा लिएर

नेपाली राजनीतिलाई स्वच्छ बनाउँदै नेकपा अघि बढ्न लागेको बताए। समाज रुपान्तरणका लागि पार्टीमा समाहित भएर अगाडि बढ्नमा सहयोग गर्न आग्रह गर्दै उनले भने, 'नयाँ क्रान्तिकारी पार्टी बनाउने सोचले गठन भएको नेकपाले भ्रष्टाचार र वैथिथिको अन्त्य र जनताको पक्षमा काम गर्ने संकल्प लिएको छ।'

सो पार्टीका नेता भीमबहादुर रावलले देशको मुहार फेर्न गठन भएको नेकपाले देशलाई रुपान्तरण र परिवर्तन गर्न चाहेको बताए। उनले देशको स्वाधिनता र समृद्धिको यात्रालाई अगाडि बढाउन पार्टी क्रियाशील रहेको उल्लेख गरे। सन्देश सभामा पार्टीका नेता प्रकाश शाह, गिरीराजजि पौखरेल, भानुभक्त जोशीलगायतले पार्टी गठन र हसमासमिक राजनीतिका बारेमा बोलेका थिए।

'फाइएक दर्शनभन्दा बढी वाम घटक मिलेर गठन गरिएको नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) ले पार्टी एकता सन्देश आज पहिलो पटक सुदूरपश्चिम प्रदेशको धनगढीबाट सुरु गरेको हो। सन्देश सभास्थलमा अशान्ति हुन नपाओस् भनेर ठूलो संख्यामा नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल परिचालन गरिएको थियो।

संघीय सरकारले सहजै अधिकार प्रत्यायोजन गर्नुपर्छ : मुख्यमन्त्री आचार्य

मध्यान्ह संवाददाता वाड, १२ मंसिर

लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यले संघीय सरकारले संविधानले दिएको अधिकार प्रदेशमा सहज रूपमा प्रत्यायोजन गर्नुपर्ने बताएका छन्। प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले शुक्रबार राप्ती उपत्यका (देउखुरी)मा आयोजना गरेको अन्तरसरकारी समन्वय संयन्त्र, कूटनीतिक मामिला तथा समन्वय परिषद्को निर्णय कार्यान्वयन अवस्थामाथि आयोजित अन्तरक्रियामा बोल्दै मुख्यमन्त्री आचार्यले संविधानले दिएको अधिकार हस्तान्तरण

जोड दिए। 'बजेट नदिई आयोजना मात्र पठाइएपछि प्रदेशले कसरी काम अगाडि बढाओस्' उनले प्रश्न गर्दै भने, 'लुम्बिनीमा बाटो, सिँचाइ, खानेपानीजस्ता क्षेत्रमा समस्या यसै कारण देखिएका छन्।'

आचार्यले संघीय वन ऐनका कारण वन क्षेत्रका चुनौती पनि उस्तै रहेको उल्लेख गरे। 'वनको अधिकार प्रदेशको भनिए पनि मुद्दा हेर्ने अधिकार प्रदेशलाई छैन। हातखुटा बाँधेरिएको जस्तै स्थिति छ,' उनले भने, 'चुनहुँदा लगायतका खानी क्षेत्रको अधिकार प्रदेशलाई दिइएको भए राज्य अभाव नहुने थियो। तर यसमा संघीय स्तरले ध्यान दिन सकेको देखिँदैन।' यस्तै, कर्मचारी स्थायित्वको अभाव प्रदेशमा ठूलो समस्या रहेको उनको भनाइ छ। 'कर्मचारी प्रदेश आएपछि प्रदेशकै भई देखिन्छन्,' तर संघमा फर्किएपछि उनीहरू फेरि संघकै सोचमा सीमित हुन्छन्। राजनीतिक नेतृत्वमा पनि त्यही प्रवृत्ति देखिन्छ,' उनले भने, 'प्रदेशमा हुँदा प्रदेशको जोडदार वकालत गर्ने, तर संघीय संरचनामा पुगेपछि ती कुरा विर्सने प्रवृत्ति पनि समस्या पारेको छ।'

मलेसियामा चासोक तड्नाम मनाइँदै

तिलोचन गौतम/मध्यान्ह मलेसिया, १२ मंसिर

किरात लिम्बू समुदायको महान सांस्कृतिक पर्व चासोक तड्नाम यस पर्व पनि मलेसियामा भव्य रूपमा मनाइँने भएको छ। मलेसियामा रहेका लिम्बू समुदायका अगुवा, समाजसेवी र युवाहरूको समन्वयमा किरात याक्जुड चोम्जुड मलेसियाले कार्यक्रम आयोजना गर्न लागेको हो। चासोक तड्नाम नयाँ अन्न भित्राउनु अघि कूलदेवता र प्रकृतिलाई पूजा गर्ने लिम्बू समुदायको परम्परा हो। परम्परा, कला, भाषा र भेषभुषाको संरक्षणका लागि विदेशमा बसेर पनि समुदाय एकजुट भएर यो पर्व मनाउँदै आएको छ।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिका रूपमा जनता समाजवादी पार्टी प्रदेश १ की सभा सदस्य तथा पूर्व मन्त्री निर्मला तावाको उपस्थिति रहने आयोजक समितिका युवा व्यवसायी तथा समाजसेवी दिल केरुङ लिम्बूले जानकारी दिए। मनोरञ्जनका लागि नेपालबाट लोकप्रिय गायिका सम्मना योङ्हाङ लिम्बू, कलाकार तथा सञ्चारकर्मी टिआर सेनेहाङ र मलेसियामा रहेका स्थानीय कलाकारहरूले सांगीतिक

प्रस्तुति दिनेछन्। कार्यक्रममा परम्परागत नृत्य, सांस्कृतिक भाँकी तथा लोपोन्मुख लिम्बू परिकारहरूको व्यवस्थासमेत गरिने आयोजकले जनाएको छ। आगामी डिसेम्बर १३ (शनिवार)का दिन क्वालालम्पुरस्थित नेपाली दूतावास नजिकैको हलमा कार्यक्रम सञ्चालन हुने आयोजकले जनाएको छ। कार्यक्रमलाई क्वालालम्पुरका विभिन्न रेस्टुरेन्टहरूले प्रायोजन गर्नेछन्।

एमाले महाधिवेशनको प्रतिनिधि छनोट आज, २ हजार १२७ सहभागी हुने

काठमाडौं/मस- नेकपा (एमाले)ले ११औं महाधिवेशन का लागि आज प्रतिनिधि चयन गर्दैछ। महाधिवेशनका लागि २ हजार १ सय २७ प्रतिनिधि सहभागी हुने व्यवस्था तय गरिएको छ। हालै जारी गरिएको अन्तरपार्टी निर्देशन (अपानि)मार्फत विभिन्न संरचनाबाट प्रतिनिधि चयनका मापदण्ड स्पष्ट पारिएको पार्टी केन्द्रीय कार्यालयले जनाएको छ। केन्द्र र आयोगहरूबाट ४ सय ६४ प्रतिनिधि रहनेछन्। जसमध्ये केन्द्रीय कमिटी ३ सय ५५, अनुशासन आयोग २९, निर्वाचन आयोग ३०, लेखा आयोग २५ तथा केन्द्रीय सल्लाहकार परिषद्

२५ रहनेछन्। प्रदेशहरूका कमिटीबाट ५/५ जना गरी ४५ प्रतिनिधि महाधिवेशनमा सहभागी हुनेछन्। सबैभन्दा ठूलो क्लस्टर भौगोलिक (संघीय निर्वाचन क्षेत्र) हो। १६५ क्षेत्रबाट १ हजार १ सय ३५ प्रतिनिधि रहनेछन्। प्रत्येक क्षेत्रमा १ हजार २ सय सदस्य बराबर एक युवा, एक महिला र दुई खुला गरी चार प्रतिनिधि छनोट गर्ने प्रावधान छ। सदस्य संख्या बढेअनुसार प्रत्येक ८ सयमा थप प्रतिनिधि रहने व्यवस्था अपानिमा उल्लेख छ। विशेष जिल्लाबाट करिब ४७ प्रतिनिधि, दलित आरक्षणअन्तर्गत

कम्तीमा ८१, र श्रमिक क्लस्टरबाट ४९ प्रतिनिधि रहनेछन्। प्रवास कमिटीहरूबाट ३५ प्रतिनिधि सहभागी हुनेछन्। भारतबाट १० र अमेरिका, क्यानडा, युरोप, एशिया प्यासिफिक, खाडी तथा ओसिनियाबाट पाँच-पाँच हुनेछन्। केन्द्रीय विभागबाट ३२, केन्द्रीय कार्यालयबाट १ र २३ जनसंगठनबाट १ सय ३७ प्रतिनिधि रहनेछन्। यसरी सबै क्षेत्रबाट निर्वाचित प्रतिनिधि २ हजार २६ पुग्ने र विधानअनुसार पाँच प्रतिशत अर्थात् १०१ जना मनोनित गर्दा कुल संख्या २ हजार १ सय २७ हुने एमाले जनाएको छ।

सीमामा हुने अवैध ओसारपसार नियन्त्रणमा कडाइ गर्नुपर्ने

काठमाडौं/मस- सीमामा हुने अवैध ओसारपसार नियन्त्रणमा कडाइ गर्नुपर्नेमा सरोकारवाला जोड दिएका छन्। सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल प्रधान कार्यालयले शुक्रबार आयोजना गरेको खुला सीमा नाका कारण हुनसक्ने पशु तथा कृषिजन्य पदार्थहरूको अवैध ओसारपसार नियन्त्रणसम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रममा वक्ताहरूले सो कुरामा जोड दिएका हुन्।

अन्तरदेशीय सीमा क्षेत्रमा हुने पशु तथा कृषिजन्य पदार्थको अवैध ओसारपसारले देशको आर्थिक क्षेत्रमा नकारात्मक असर पारेको गर्दै सरोकारवालाले सीमामा परिचालित सुरक्षाकर्मी तथा सरोकारवाला निकायले सम्बद्ध निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरी सीमामा हुने अवैध ओसारपसार नियन्त्रण गर्नुपर्ने बताए।

सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षक राजु अर्यालले सीमा नाकामा हुने अवैध गतिविधि तथा ओसार पसारमा संलग्नसम्बन्धी सूचना समयमा नै प्राप्त गर्न सीमा क्षेत्रको समुदायस्तरमा सूचक तयार गरी कार्य गर्न जरुरी रहेको बताए। उनले भने, 'राजस्व छली भएमा देशको लागि आर्थिक रूपमा हुने क्षति, रोगजन्य तथा स्वास्थ्यमा असर पर्ने विषादीयुक्त कृषिजन्य सामग्री प्रयोगमा रोक तथा स्वदेशी वस्तुको उत्पादन र प्रयोगमा जोड दिन आवश्यक छ, यी र यस्ता विषयमा विषयमा सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न जरुरी छ।' महानिरीक्षक अर्यालले सीमा क्षेत्रमा हुने अवैध ओसारपसार

Advertisement for Bahrein Security Services WLL, including contact information for NICE NICE RECRUITING AGENCY PVT. LTD.

उज्यालो नेपाल पार्टीको घोषणा मंसिर १७ गते

काठमाडौं/मस- यही मंसिर १७ गते उज्यालो नेपाल पार्टी घोषणा हुने भएको छ। पार्टीको मूल नारा 'उज्यालो भविष्यका लागि, उज्यालो नेपाल' राखिएको छ। सो नाराले देशको राजनीतिक, आर्थिक र सामाजिक रूपान्तरणलाई एउटै साभा राष्ट्रिय लक्ष्यका रूपमा प्रतिबिम्बित गर्ने पार्टी प्रवक्ता राजु

थापाले जानकारी दिए। पार्टी घोषणा सभाको तयारी अन्तिम चरणमा पुगेको उनले बताए। सो अवसरमा उज्यालो नेपाल पार्टीको दीर्घकालीन दृष्टि, मूल ध्येय र विस्तृत घोषणापत्र २०८२, औपचारिक रूपमा सार्वजनिक गरिनेछ। नेपालको संविधानका उपलब्धलाई आत्मसात्

गर्दै जनताको प्रतिस्पर्धात्मक बहुदलीय लोकतान्त्रिक शासन प्रणाली, नागरिक स्वतन्त्रता, मौलिक अधिकार, मानव अधिकार, बालिग मताधिकार, आवधिक निर्वाचन, प्रेस स्वतन्त्रता, निष्पक्ष, सक्षम न्यायपालिका र कानूनी राज्यको अवधारणा सो पार्टीका सैद्धान्तिक दृष्टिकोण रहेका छन्।

पुस्तक-समीक्षा

‘त्यो भापा’ : इतिहासको ‘इनसाइक्लोपेडिया’

देश हाँके नेतृत्व हुकाउने भूमि, देशकै मुटु भापा आफैँ चाहिँ इतिहासमा कस्ता चरणहरू पार गर्दै आयो ? ती यावत् पुराना इतिहास ‘त्यो भापा’ले समेटेको छ । विशेषतः भापासम्बन्धी गहन जानकारी भएका भापाका जिउँदा इतिहास अग्रजहरूसँगका बयानमा आधारित छ ।

■ भूमिल तामाङ

देशको ऐतिहासिक कालदेखि राष्ट्रको विभिन्न महत्वपूर्ण घटनाहरूमा भापाले अहम् भूमिका निभाउँदै आएको छ । देश हाँके नेतृत्व हुकाउने भूमि, देशकै मुटु भापा आफैँ चाहिँ इतिहासमा कस्ता चरण पार गर्दै आयो ? ती यावत् पुराना इतिहास ‘त्यो भापा’ले समेटेको छ । जसलाई तीर्थ सिग्देलले लेखेका छन् ।

यो पुस्तक विशेषतः भापासम्बन्धी गहन जानकारी भएका भापाका जिउँदा इतिहास अग्रजहरूसँगका बयानमा आधारित छ । भापाको सामाजिक, शैक्षिक, प्रशासनिक, विकास तथा राजनीतिक जीवनमा योगदान गरेका भापाका विभिन्न स्थानका वासिन्दा तीन दर्जनभन्दा बढी इतिहासका ज्ञाताहरूले व्यक्त गरेका बयान जस्ताको तस्तै पुस्तकमा लिपिबद्ध भएका छन् । पुस्तकमा दुई खण्ड छन्- पूर्व दृष्टि र बयान खण्ड । यी दुवै खण्ड तथ्यपूर्ण र रोचक रहेका छन् । साथै, भापाबारे लेखिएका दर्जनौँ कृतिबाट पनि तथ्य उद्धृत गरिएका छन् ।

इतिहासमा भापा

कृतिभित्रको त्यो भापा शीर्षकको लेखनुसार पृथ्वीनारायण शाहको शासनकालमा मोरङ र हालको भापा लिम्बुवान राज्यमा पर्दथ्यो । भापा जिल्लाको नाम भापा बजारबाट आएको हो । भापा बजार कुनै समय भापा जिल्लाको सदरमुकाम थियो । कर्मचारीहरूको सुविधाका लागि सदरमुकाम चन्द्रगढीमा सारियो । त्यसभन्दा पहिला सदरमुकाम धुपगछी (हालको भद्रपुर)मा थियो । वि.सं. १९७२ सम्म हालको भापा मोरङअन्तर्गत नै थियो । भापाको नामको उत्पत्ति राजवंशी भापाबाट भएको मानिन्छ, जसको अर्थ ढकनी वा विको हो । वनजंगलले ढाकिएको क्षेत्र भएकाले पनि यो नाम रहन गएको हो । धिमाल, सन्थाल, राजवंशी, मेचे, थारु, गनगाई, किसान आदि जातीय समूहहरू यहाँका मूल वासिन्दा थिए, हुन् । इतिहासका ज्ञाताहरूले २००७ देखि २०२७ सालमा पहाडबाट भरेका मानिसहरूले भापाको हजारौँ विगाहा वन फडानी गरे, खेत बनाए भनेका छन् । पहाड र अन्यत्रबाट आएका मानिसहरूले समयक्रमसँगै यहाँको माटोमा सुन फलाउने चेष्टा मात्र गरेर न धर्ती मातालाई सजाउने काम पनि गरे । सुन्दर समाजको परिकल्पना गरे । यो ठाउँमा भित्रबाट चेतना भरे र बाहिरबाट आकर्षण थपे । यस पुस्तकको सबटाइटल ‘औलोको प्रकोप, बसाइसराइ र भूमिसुधार’ रहेको छ । यो आलेख यिनै तीन आयाममा केन्द्रित छ ।

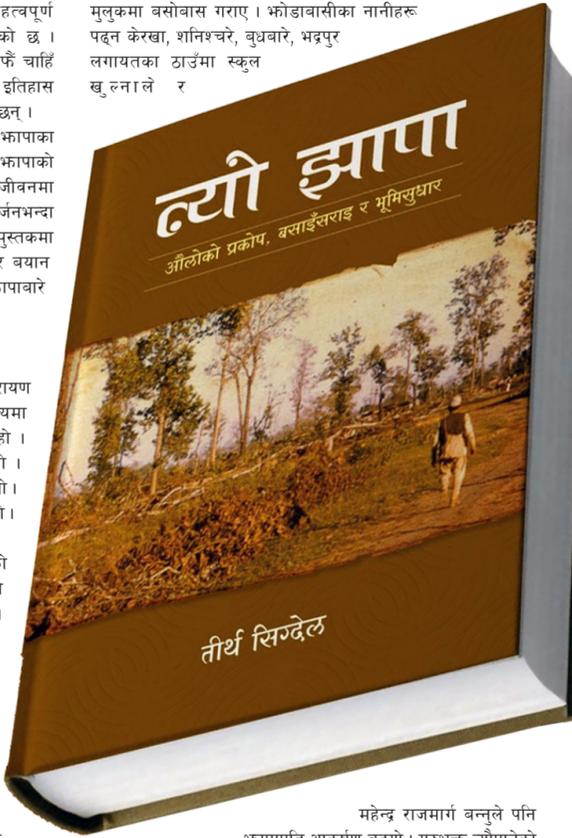
औलोको प्रकोप

पुस्तकका अनुसार उहिले भापामा औलोको प्रकोप असाध्यै थियो । २०२५ सालदेखि सुरु भएको औलो उन्मुलन कार्यक्रमको सिनियर इन्स्पेक्टर प्रेमसागर खनालको बयानअनुसार पहिलेदेखि रहेका आदिवासी बाहेक अन्यत्रबाट आएकाहरू औलो लागेर भकाभक मर्दथे । औलोको प्रकोप पहाडबाट आएकाहरूमा बढी हुने गर्दथ्यो । भापामा आदिवासीका घरहरू मात्र हुन्थे । धेरै पहिलेदेखि बसेकाले पनि होला उनीहरूमा औलोको कम प्रभाव पर्दथ्यो । पोथी मच्छडले अण्डा पार्नेका लागि रात चाहिँने भएकाले औलो सन्ने बढी सम्भावना हुन्थ्यो । औलो उन्मुलनका लागि

घरमा डिडिटी छर्कने चलन थियो । औलो र यसको उन्मुलनका बारेमा वृहत् र रोचक लेख तथा बयानहरू यस पुस्तकमा पढ्न पाइन्छन् ।

बसाइसराइ

भापा जंगल मुलुक थियो, यहाँ अधिदेखि नै आदिवासीहरू खेतीपाती गरी बसेका थिए । उनीहरू वाघ, भालु, हात्ती आदिसँग लड्दै जीविकोपार्जन गरिरहेका थिए । कालापानी मानिएको भापामा जब औलो उन्मुलन हुँदै आयो र २००७ सालको क्रान्ति, प्रतिक्रान्तिको चपेटामा परेर लखेटिएर पहाडबाट भापा आउनेको धुइस्रो लाग्यो । राणा शासक भीम शमशेरले टाढा-टाढा पुगेका नेपालीहरूलाई फर्काएर आफ्नै मुलुकमा बसोबास गराए । फोडावासीका नानीहरू पढ्न केरखा, शनिश्चरे, बुधबारे, भद्रपुर लगायतका ठाउँमा स्कूल खुल्नाले र

महेन्द्र राजमार्ग वन्नुले पनि

भापाप्रति आकर्षण बढ्यो । गुरुभक्त न्यौपानेको बयानअनुसार सहज जीवनको खोजी, काम, जागिर, पानी, खेती कमाइ, उज्याउ जग्गाजमिन आदिका लागि मानिसहरू तराई ओझरिए । राजा महेन्द्रले भूमिसुधार लागू गरे । विर्ता, मौजा, कामत आदिका अधिकार पाएका जमिनदारहरूले आम किसानउपर शोषण, जालभेल, थिचोमिचो गर्दथे र विभिन्न निहूमा किसानका जग्गा हडपेर जति पनि जग्गा राख्थे । जमिनदारहरूले साना पाथीले दिने र ठुला पाथीले लिने गर्दथे । जमिनको कर उठाउन जिम्मा पाएका जमिनदार सामन्त र छोटेराजा भएका थिए । किसानउपर जुलुम अन्याय गरेकाले जग्गाको हदबन्दीसहित भूमिसुधार कार्यक्रम लागू गरियो । शनिश्चरेका पुराना वासिन्दा भूमिसुधारमा काम गरेका लवकृष्ण गिरीको बयान अनुसार भूमिसुधारले जमिनमाथिको एकल स्वामित्वमा परिवर्तन ल्याइदियो । मेहनत गर्ने किसानले फाइदा लिन पाए । यो नीति अधि

एउटै जमिनदारसँग सयौँ विघा जमिन, दर्जनौँ मौजा र कामत हुन्थे । भूमिसुधारपछि शोषणरहित समाज निर्माणमा सघाउ पुग्यो । त्यसबेला भापामा किसानहरूले सामन्त विरोधी आन्दोलन गरे । जमिन कमाउँदा २५ प्रतिशत जमिन अनिवार्य पाइने भयो । यस्तो नीतिले मोहीहरूका अवस्थामा सुधार आएको थियो ।

अन्य आयामहरू

पुस्तकमा, जमिंदारी प्रथा र अन्त्य, शनिश्चरे, विर्तामोड, भद्रपुर, विर्ता बजार, दमक लगायतका पुराना ठाउँको इतिहास, दक्षिणी भापा, मेचीपुलको कथा, क्रान्तिको जग, इतिहास साक्षी, रक्सीमा जग्गा साटने, पहाडहरू मान्छे, होइनन्, सात सालमा लिम्बूहरूको उपद्रो, आठमौजा, विर्ताप्रथा, फोडा, क्रान्ति, शिक्षा, विकासक्रम र अरू थुप्रै विषयमा विस्तृत रूपमा लेख, बयान र तथ्यहरू मसिनो गरी केलाएर समेटिएका छन् । जसले भापा चिनाए लेखनुसार जसले यो माटोमा पहिलो पाइला राखे, सुख्खा जमिनमा फरुवा चलाए अनि औलो, विफर, कलेरा जस्ता घातक रोगहरूसँग पौठेजोरी खेले वाघ, भालु, चित्तुवासँग, शासक, सामन्त र जमिनदारहरूसँग लडे, भिडे । यो भूमिलाई मान्छे बस्न लायक बनाए । बजार खोले, बाटो खने, पुल बनाए, स्कूल खोले । पानीको मूल फुटाए, धान फलाए, पाटा गोडे, आलु रोपे, मकै उमारे, कोदो फलाए । रक्ती रसाए, बस्ती बसाए, चलन चलाए ।

ती महान् व्यक्तिकहरू हुन् भनेर कृतिकार सिग्देलले लेखेका छन् । भापा चिनाउने धेरै जनाको नामावली पुस्तकमा उल्लेख छन् । २००७, २०१९ र २०४८ सालका घटना अधि र पछि, राजनीतिक परिवर्तनको माध्यमबाट भापाको विभिन्न आयाममा सक्रिय भएका दर्जनौँका नामावली र योगदान पुस्तकमा उल्लेख गरिएका छन् ।

रोचक प्रसंगहरू

उबेला धर्महकुटीमा किसानहरूले धान वचत राख्ने राम्रो चलन थियो । तराईकाले पहाडबाट आएकाहरूलाई मान्छे नै ठान्ने थिए, कुमान्छे भन्दथे । २०१४ सालमा धुलावारीतिर सात सयमै एक विघा खेत पाइन्थ्यो । गाउँ पञ्चायतका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूले सरकारी काममा कतै जाँदा सरकारी पैसाले चियासम्म पनि पिउँदैन थिए, स्वयंसेवी परम्परा थियो । राजगढ कोचविहारकी राजकुमारीलाई प्रताप मल्लले विवाह गरेको ठाउँ हो । जहाँ-जहाँ ठाउँका नाममा बाडी शब्द आउँछ, ती ठाउँहरू राजवंशीहरूका थिए ।

राणाहरू र राजाहरूले आफन्तलाई जग्गा विर्ता दिएकाले विर्ता (विर्ता बजार) नाम रहन गएको हो । भारतका नक्सलवादीहरूको प्रभाव भापामा पनि परेको थियो । परिणामतः भापामा कोको कार्टिए, मारिए ? कोको जेल परे ? भापा विद्रोह र क्रान्ति आदिका घटनावली पुस्तकमा विस्तृत चर्चा गरिएका छन् ।

दरपलाल राजवंशीको बयानअनुसार भापामा पहिला रूखको पातमा रसिद, तमसुक लेख्ने चलन थियो । चन्द्रकला न्यौपानेका अनुसार २००१ सालतिर एक तोला सुन १६ रूपैयाँमै पाइन्थ्यो । अरू कैयन् घतलाग्दा घटना र प्रसंगहरूको संग्रह छ पुस्तकभरि । यस पुस्तक पढ्नुको आनन्द नै अर्कै हुन्छ । आठवटा पुस्तक सिर्जना गरिसकेका लेखक तीर्थ सिग्देलको यस नवीनतम कृति भापाको अधिकांश इतिहासको कथा बताउन सफल छ । स्कूल, कलेज, विश्वविद्यालयका विद्यार्थी, प्राध्यापक, अनुसन्धानकर्ता, स्वअध्ययनशील, योजना तथा विकास निकाय, तीने तहका सरकार, भापाका स्थानीय निकाय र देश-विदेश पुगेकाहरूलाई भापाबारे ज्ञानका लिनका लागि भरपर्दो अध्ययन सामग्रीका रूपमा उदाएको छ । पुस्तकले भापासँग सिमाना जोडिएका जिल्ला र भारतको आसामसम्मको इतिहास बताउँछ । यो कृति देशकै ऐतिहासिक गहनाको रूपमा सिर्जना भएको छ ।

कविता

प्रेस : विचारको उज्यालो

याम बहादुर थापा मगर

प्रेस, केवल शब्दको धारा होइन, प्रेस लोकतन्त्रको जीवन्त आवाज हो । समाचारको कलमले भुट र भ्रान्ति विरुद्ध उज्यालो फ्याँक्यो, जनताको अधिकार र हक-अधिकारको रक्षा गर्छ ।

नेपालमा प्रेस स्वतन्त्रता सवैधानिक अधिकार बनेको छ । प्रेस काउन्सिल, मिडिया काउन्सिल, नेपाल पत्रकार महासंघले पत्रकारिता र सूचना पहुँचको संरक्षण गर्दै आएका छन् । तर अर्कै चुनौतीहरू छन्- राजनीतिक दबाव, आर्थिक निर्भरता, डिजिटल प्लेटफर्ममा गलत सूचनाहरू र ग्रामीण क्षेत्रमा अन्वयारोमा सीमित पहुँच । केही पत्रकार धम्की, आत्म-संशोधन र अदृश्यमा डरको दबावमा छन् ।

अब समय आएको छ डिजिटल युगको । प्रेसको स्वतन्त्रता र सूचना पहुँच दुवै सुरक्षित गर्न । कानून सुदृढ बनाऔँ, पत्रकारलाई सुरक्षा र प्रशिक्षणमार्फत प्रेस स्वतन्त्रता उपलब्ध गराऔँ । डिजिटल युगमा भ्रामक सूचना नियन्त्रण र स्वतन्त्रता विच सन्तुलन कायम गरौँ । नागरिकलाई मिडिया साक्षर बनाऔँ, जिम्मेवार पाठकको संस्कार र संस्कृति फैलाऔँ ।

पत्रकारको कलम केवल कागजको अक्षर होइन, प्रेस समाजको नजर, लोकतन्त्रको प्रहरी र भविष्यको मार्गदर्शक तथा समृद्ध समाजको खम्बा हो । जबसम्म प्रेस स्वतन्त्र छ, लोकतन्त्र बलियो छ । सकारात्मक सोच, सहकार्य र जागरुकताले मात्र सूचना र विचारको स्वतन्त्रतालाई सुरक्षित राख्न सकिन्छ ।

पत्रकारिता शिक्षा, वृत्ति परक क्षमता, डिजिटल प्लेटफर्मको पारदर्शिता, र समुदायमा मिडिया जागरुकता अभियान आवश्यक । प्रेस स्वतन्त्रता- लोकतन्त्रको उज्यालो हो, जसले समाज र देशको भविष्य हेर्ने दृष्टि दिन्छ ।

कविता

के कविता लेख्नुहुन्छ महाशय ?

अमानत

के कविता लेख्नु हुन्छ महाशय ? कवितै विवेकन नपत्याए जानु आफ्नै कविताको किताब कुन बुक स्टोरमा छ ? खोज्नुस् भेटनुहुन्छ ? आफ्नै आफ्नो किताब किन्न खोज्दा पनि पाउनु हुन्न महाशय के कविता लेख्नु हुन्छ महाशय कवितै विवेकन ।

कसका लागि लेख्नुहुन्छ कविता यो देश, यो समाज कि ती व्यक्त जसले बुझेर पनि बुझ्न खोज्दैन जसले बुझेर पनि बुझ्न पचाइदिन्छन् नत्र त महाशय हजुरभन्दा अग्रज ती कविले लेखेनन् कविता ? खै त के बुझे ? के परिवर्तन भयो ? के पढे ?

कविता अब कविता रहँदैन महाशय यसको पनि अब लाग्छ संग्रहालय बनाउनुपर्छ तर आज हेर्नुस् कहाँ छ कविता ? किन लेख्नु हुन्छ कविता कवितै विवेकन आफैँ लगानी गरेर आफ्नै किताब आफैँ बेचेर कति उत्थान गर्नु हुन्छ खै छाप्न जानुस् त कविता कवितै विवेकन भन्छन् कथा लेख्नुहुन्छ भन्छन् लेख्यो भने एक पन्नामा सकिन्छ थियो होला मात्र दुई पन्ना हुन्थ्यो होला तर त्यही कुरालाई हेर्नुस् महाशय उपन्यास बनिस्केछ चक्र पथको बाटो के घुमाउरो होला त्यति बनाइदिन्छ त्यही नि कविता मात्र लेख्नुहुन्छ ? भन्नुहुन्छ । तर के गर्ने महाशय यो कवि तपाईँ कवि कविता मात्र लेख्न जान्ने पर्नु भयो तपाईँ व्यापारी पर्नु भएन बजारमा के चल्छ त्यो बेच्दै हिँडनलाई ॥

हरियो रुमाल

काठमाडौँको विहान- भीड, धुलो, हर्नको आवाज र अधुरो सपना बोकेका मानिस । रचना विहानै उठी बालकोटको किराना पसलमा काम गर्न निस्क्यो । हातमा हरियो रुमाल थियो - त्यही रुमालले पसिना पुछ्थी, कहिले आँसु । रचनाको जीवन साधारण थिएन । बुवा मरेर गए, आमा पिरलो र ऋणले थिचिएकी । सानैदेखि अरूका घरमा भाँडा माफ्ने, बालबालिकाको हेरचाह गर्ने अनि अहिले यो सानो किरानामा काम गर्ने - उसका दिनचर्या यिनै थिए । पहाड आठ कक्षा पार गर्न नपाउँदै विद्यालय छोड्नुपरेको, उसको पीडा हरेक विहान चिया उम्ल्दा सँगै उम्लिन्थ्यो ।

दैनिक कामको विचमा ऊ कहिलेकाहीँ भ्यालबाट बाहिर हेर्थी, सहरको भीडमा कतै आफ्नो 'स्वतन्त्रता' हराएको महसुस गर्थी । ऊ चाहन्थी, एक दिन आफ्नै पसल खोल्ने, आफ्नै मेहनतको परिणाम खाने ।

त्यो दिन विहान, पसलमा नयाँ ग्राहक आयो- सुमन । ऊ नजिकैको इन्जिनियरिङ कम्पनीमा काम गर्थ्यो । सुमनका कुरा विनम्र, मुस्कान नम्र र नजर स्थिर थिए । केही दिनमै उनीहरूबीच बोलचाल बढ्यो । सुमनले प्रस्ताव राख्यो, 'रचना, म तिमी जस्तो इमानदार र मेहनती केटी खोज्दै थिएँ, मसँग विवाह गर्न तयार छ्यौ ?'

रचनाले धेरै सोचिन, ऊ थकित जीवनबाट नयाँ आशाको ढोका खोल्न चाहन्थी । आमा पनि खुसी भइन्, 'छोरीको भाग्य खुलेछ' भनिन् । केही महिनामै उनीहरू विवाह बन्धनमा बाँधि ।

तर विवाहको सुरुको मिठास लामो टिकेन । सुमनको

घरका कुरा रचनाको कल्पनाभन्दा फरक थिए । सासुले 'तँ कामदार केटी, हाम्रो नाममा धन्वा लगाउन आइकी' भनी दिनदिनै टोकिन्थन् । सुमन पनि अब पहिलेको जस्तो बोल्दैनथ्यो । उसका सपनाहरू, भावनाहरू, सबै घरको कोलाहलमा हराए ।

रचनाले सोची, 'सायद समय लाग्ला, म राम्रो गरे भने सब ठिक हुन्छ' । त्यसपछि उसले विहानदेखि बेलुकीसम्म घरको सबै काम सम्हाली - खाना पकाउने, कपडा धुने, बगैँचा सार्ने, अनि बेलुकी सुमनको 'थकान' बुझ्ने । तर उसका आफ्नै थकानका कुरा सुन्ने कोही थिएन । एक दिन सुमनले भन्यो, 'अनि तिमी त्यो काम त अब छोड्ने नि ? म कमाउँछु, तिमी घरमै बस ।'

रचनाले उत्तर दिइन, तर उसको मनमा डर पलायो । उसले सोची, 'काम छोडेपछि म को बन्छु ? म को हुँ यहाँ ?'

केही महिना विते । सुमनले लोनको कुरा सुरु गर्‍यो, 'बैकले पाँच लाखसम्म सजिलै दिन्छ, तिमी नाममा खाता छ नि ? तिमी खाता प्रयोग गरौ न ।'

रचनाले मनमनै सतर् राखी, 'ठिक छ तर रकम मेरो नाममै रहोस्, किनभने यो हाम्रो भविष्यको लागि हो ।' त्यो रात सुमन चुपचाप रथ्यो । अर्को विहान ऊ अस्वाभाविक रिसले भरिएको थियो । उसले भन्यो, 'तिमी मलाई विश्वास गर्दैनौ ? म तिमीलाई विहे गरेर गल्ती गरेछु ।' अनि हात उठायो । पहिलोपटक रचनाले आघातको पीडा मात्रै होइन, अपमानको जलन पनि महसुस गरिन् । शरीर दुख्यो तर मन चर्किएको थियो । रातभर ओछ्यानमा आँसु टप्काउँदै ऊ सोची- 'यही हो मेरो घर ? यही हो

मेरो जीवन ?' भोलिपल्ट विहान, आकाशमा हल्का कुहियो थियो । ऊ चुपचाप उठी, हरियो रुमाल आँसु पुछी, भोलाभा थोरै कपडा र केही नोट राखी ढोका पार गरी हिँडी । सुमन सुतिरहेको थियो ।

ऊ सहरका गल्ली पार गर्दै बसपार्क पुगिन् । टयाक्सी चालकले सोध्यो, 'कहाँ जाने दिदी ?'

रचनाले उत्तर दिइन, केवल मुस्कुराई, 'जहाँ म आफूलाई हराउन नपरोस्, त्यहाँ ।'

बसमा बसेर ऊ पोखरातिर लागी । खिड्कीबाहिर हेरिरहेँदा विस्तारै मन हलुका भयो । त्यो क्षणमा ऊ कुनैको पत्नी होइन, कुनैको दाम्सी होइन, ऊ केवल रचना थिई ।

पोखरामा ऊ एउटा सानो होटलमा काम गर्न थाली । मिहिनेत, इमानदारी र मुस्कानले मालिकको मन जित्यो । केही महिनापछि होटलले ऊलाई क्यास काउन्टरको जिम्मा दियो । ऊ अब आफ्नो कमाइबाट आमा र आफैँलाई सघाउन थाली ।

एक साँझ होटलको छतमाथि उभिँदै ऊ फेवातालमा परावर्तित सूर्यास्त हेर्दै थिई । हरियो रुमाल हावामा फरफराइरहेको थियो, अब त्यो आँसु पुछ्ने रुमाल होइन, उसको स्वतन्त्रताको भन्दा थियो ।

रचनाले आँखा बन्द गरी सोची, 'कसैले दिएको घर होइन, आफ्नै पसिनाले बनाएको घर नै घर हो । म पराई होइन, म आफ्नी हुँ, आफ्नी ।'

त्यस रात पोखराको आकाशमा हल्का वर्षा पर्‍यो । तर रचनाको मनमा शान्ति थियो । उसले आफूभित्र पहिलोपटक घर फेला पारेकी थिई ।

कथा

■ रजोन्द्र पौडेल

एक साँझ होटलको छतमाथि उभिँदै ऊ फेवातालमा परावर्तित सूर्यास्त हेर्दै थिई । हरियो रुमाल हावामा फरफराइरहेको थियो, अब त्यो आँसु पुछ्ने रुमाल होइन, उसको स्वतन्त्रताको कवडा थियो ।

गच्छे-भालुवाड सडकको काम द्रुत गतिमा

सूर्यप्रसाद भुसाल/मध्यान्ह
दाङ, १२ मंसिर

अर्घाखाँचीको सन्धिखर्कबाट लुम्बिनी प्रदेशको राजधानी राप्ती उपत्यका जोड्ने गच्छे-भालुवाड सडकको काम द्रुतगतिमा अगाडि बढाइएको छ । २०२६ सालदेखि सुस्त गतिमा काम सुरु भएको यो सडक लुम्बिनी प्रदेशको राजधानी दाङ भएपछि तीव्र गतिमा अगाडि बढेको हो ।

गच्छे-भालुवाड सडक खण्डको टोड्केदेखि लामातालसम्मको २९ किलोमिटर सडकमा ग्राभेल र सरचनाको काम पूरा गरिएपनि कालोपत्रे गर्ने काम बाँकी छ ।

'बजेट अनुसार काम धमाधम भएको छ,' सडक पूर्वाधार विकास कार्यालयका प्रमुख गोपी पुन मगरले भने, 'ग्राभेल र स्ट्रक्चरको काम पूरा भएको छ । अहिले गच्छेबाट फन्डे ६ किलोमिटर सडक कालोपत्रे हुँदैछ भने थप नौ किलोमिटर कालोपत्रे गर्न खनाल ब्रदर्ससँग सम्झौता भइसकेको छ । यो सडक सरदर ७ मिटर चौडा बनाइएको छ ।'

शितगंगा नगरपालिकाको लामातालबाट राप्ती किनार हुँदै बहीदमार-प्युठानको चैते-रामपुर हुँदै मुख्य सडकमा जोडिएर दाङको भालुवाडसम्म पुग्ने यो सडक सञ्चालनमा आएपछि अर्घाखाँची र प्रदेश राजधानीबीचको दुरी निकै छोटिनेछ ।

बजेट अनुसार काम अघि बढेमा गच्छे-भालुवाड सडक निर्माण पूरा हुन अझै केही वर्ष लाग्न सक्ने प्रमुख पुन मगरले

जानकारी दिए ।

लुम्बिनी प्रदेशको भौतिक पूर्वाधार मन्त्रालयमा पटक-पटक थप बजेट माग गर्दै कामलाई निरन्तरता दिइएको प्रमुख पुन मगरले बताए । अहिले गच्छेदेखि धनचौरसम्म विभिन्न स्थानमा काम भइरहेको छ ।

'यो सडकलाई पहिले अर्घाखाँचीलाई दाङको भालुवाड जोड्ने भनेर थोरै बजेटमै २४ वर्षदेखि काम भइरहेको रहेछ,' पुन मगरले भने, 'अहिले सरकारले यसलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेको छ ।'

भालुवाडदेखि ५ किलोमिटर टाढा देउखुरीमा स्थायी राजधानी तोकिएर प्रदेशका प्रशासनिक कार्यालय सरेपछि यो सडकलाई राजधानीसँग जोड्ने महत्वपूर्ण

सन्धिखर्क-गोरूसँग-भालुवाड १ सय २४ किलोमिटर पर्दछ, तर सन्धिखर्कबाट गच्छे हुँदै भालुवाडको दुरी ६४ किलोमिटर मात्रै हुनेछ ।

यो सडक पर्यटकीय दृष्टिले पनि महत्वपूर्ण मानिन्छ । शितगंगा नगरपालिका-८ र ९, दाङको राप्ती गाउँपालिकाका नौ वटै वडा, गढवा गाउँपालिकाका वडा १, २ र ३ लाई जोडेर राप्ती उपत्यका बनेपछि गच्छे-भालुवाड सडकको महत्व भने बढेको अध्यक्ष आचार्य बताउँछन् ।

शितगंगा नगरपालिकाको वडा नं. ७ मा निर्माणाधीन २ सय ८१ मेगावाट क्षमताको नौमुरे बहुउद्देश्यीय आयोजना पनि यहि सडकको बीचमा पर्दछ, जसले सडकको सम्भावना भन्नु बढाएको छ ।

धार्मिक, पर्यटकीय र व्यापारिक क्षेत्रको विकाससहित जंगलभित्रका दुर्गम बस्तीको आर्थिक रूपान्तरण गर्ने क्षमता रहेको गच्छे-भालुवाड सडकलाई बजेटमा प्राथमिकतामा राखेर छिटो पूरा गर्नेतर्फ सरकार लागेको मुख्यमन्त्री आचार्यले बताए ।

जिल्लाका जलुके, जुकेना लगायतका दुर्गम बस्तीका स्थानीयले सडक निर्माण पूरा भएपछि गाउँमा उत्पादन हुने तरकारी, खसीयोका, खाद्यवस्तु लगायतका उपज भालुवाड बजारमा सहजै पुऱ्याउन सकिने अपेक्षा राखेका छन् । अर्घाखाँची सदरमुकाम सन्धिखर्कभन्दा भालुवाड स्थानीयका लागि नजिक हुने भएकाले यो सडकले उनीहरूको जीवनस्तरमा परिवर्तन ल्याउने विश्वास उनीहरूमा छ ।

अहिले अर्घाखाँचीबाट भालुवाड आउने-जान सन्धिखर्क-गोरूसँगै सडक हुँदै पूर्व-पश्चिम राजमार्ग प्रयोग गर्नुपर्छ ।

नेपा:भाषा संरक्षणमा लाग्न महानगरप्रमुख महर्जनको आग्रह

ललितपुर/मस- ललितपुर महानगरपालिका प्रमुख चिरीबाबु महर्जनले नेपा: भाषा मंका खल:का नवनिर्वाचित अध्यक्ष एवं पदाधिकारीलाई सूचना प्रविधिको उपयोग गर्दै भाषा संरक्षणमा लाग्न आग्रह गरेका छन् ।

नेपा: भाषा मंका खल:को १४औं अधिवेशनबाट निर्वाचित कार्यसमितिलाई बधाई तथा शुभकामना प्रदान गर्न महानगरले आज यहाँ आयोजना गरेको कार्यक्रममा उनले सूचना प्रविधिको फड्को मारिरहेको युगमा नेपा: भाषा, संस्कृतिको संरक्षणलाई प्राथमिकता राखेर सबैसँग सहकार्य र समन्वयका साथ काम गर्न आग्रह गरेका हुन् ।

'मंका खल:ले भाषा, संस्कृतिको क्षेत्रमा विज्ञहरूलाई छनोट गरेर काम गर्न आवश्यक छ । ललितपुर महानगरले नेपा: भाषा संरक्षण र सम्बर्धनका लागि मंका खल:लाई जुनसुकै सहयोग गर्न तयार छ', महानगरप्रमुख महर्जनले भने, 'बजेटमा कुनै कमी हुन नदिन हामी सहयोग गऱ्छौं । सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी नेपा: भाषालाई प्रवर्धन गर्न प्रभावकारी काम चाल्न आवश्यक छ ।'

मंका खल:को प्रमुख उद्देश्य र दायित्व नै भाषा, संस्कृति तथा सम्पदालाई प्राथमिकतामा राखेर काम गर्नु हो भन्दै उनले यसका

लागि महानगर आवश्यक सहयोग, समन्वय र सहकार्य गर्न तयार रहेको बताए ।

मंका खल:का अध्यक्ष महन्डलाल महर्जनले आजभोलि नेपा: भाषाको प्रयोग कम भएकाले समस्यामा पर्दै गएको उल्लेख गर्दै आफ्नो परिवारबाट नै यसको प्रयोगलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने आवश्यकता औल्याए ।

उनले लोकसेवा आयोगको परीक्षामा समेत नेवारी भाषालाई समावेश गराउनका लागि मंका खल:ले प्रयास गर्ने बताउँदै यसका लागि महानगरले स्थानीय पाठ्यक्रम सरोकार भएकाहरूको सहयोग आवश्यक रहेको बताए ।

महानगर उपप्रमुख मञ्जली शाक्य बजाचार्यले नेपा: भाषा मंका खल:ले नेवारी भाषाको संरक्षणका लागि महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने विश्वास व्यक्त गरिन् । भाषा र संस्कृति संरक्षणका लागि महानगरले स्थानीय पाठ्यक्रम लागू गरेको जानकारी गराउँदै उनले नेवारी भाषा नै लोप हुने अवस्थामा पुगेकाले भाषा र लिपिको संरक्षणमा लाग्नुपर्ने बताइन् । देशविदेशमा रहेका नेवारी समुदायका मानिसलाई एकताबद्ध गर्न पनि आवश्यक रहेको उपप्रमुख बजाचार्यको भनाइ थियो ।

विशेषज्ञको अभाव हुँदा राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्रको सेवा प्रभावित

काठमाडौं/मस- विशेषज्ञको अभाव हुँदा शहीद धर्मभक्त राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्रको केन्द्रको सेवा प्रभावित भएको छ । केन्द्रमा विशेषज्ञ चिकित्सक अभाव भएपछि यहाँबाट प्रदान गरिँदै आइएको कलेजो प्रत्यारोपण रोकिएको हो ।

केन्द्रका कार्यकारी निर्देशक डा.कल्पना श्रेष्ठले केन्द्रका एक मात्र कलेजो प्रत्यारोपण विशेषज्ञ डा.पुकारचन्द्र श्रेष्ठको अवकाश भएपछि गत साउनदेखि कलेजो प्रत्यारोपण रोकिएको जानकारी दिइन् । २०७३ देखि केन्द्रमा कलेजो प्रत्यारोपण हुँदै आएको थियो ।

'कलेजो प्रत्यारोपण गर्ने केन्द्रमा एक जना मात्र विशेषज्ञ चिकित्सक डा.श्रेष्ठ

हुनुहुन्थ्यो' उनले भनिन्, 'उहाँको अवकाश भएपछि अहिले कोही पनि सर्जन हुनुहुन्न । त्यही भएर हामीले अहिले कलेजो प्रत्यारोपण सेवा बन्द गरेका छौं ।' निर्देशक डा.श्रेष्ठले कलेजो प्रत्यारोपण रोकिएको जानकारी रोकिएको जानकारी स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री डा.सुधा गौतमलाई पनि गराइसकेको गराएकी छन् ।

'विभागीय मन्त्रालयसहित मन्त्रीलाई पनि हामीले कलेजो प्रत्यारोपण सेवा विशेषज्ञको अभावले रोकिएको जानकारी गराइसकेका छौं,' उनले भनिन्, 'मन्त्री र सचिबले यस विषयलाई गम्भीरताका साथ लिँदै विशेषज्ञको खोजी गरिरहेको जनाउनुभएको छ ।'

कतारमा ४२ जना नेपालीले गरे रक्तदान

तिलु शर्मा पौडेल/मध्यान्ह
काठमाडौं, १२ मंसिर

गण्डकी प्रदेश समन्वय परिषद् कतारको नवौँ स्थापना दिवसको अवसरमा तेस्रो वृहत् रक्तदान कार्यक्रम संपन्न भएको छ ।

प्रदेशमा आबद्ध जिल्ला संस्थाहरूसँगको संयुक्त आयोजनामा वृहत् रक्तदान कार्यक्रम आयोजना गरिएको हो । 'रक्तदान, जीवनदान, जीवनको

महानदान' भन्ने मूल मन्त्रसहित नेपाली रक्तदाता सघ, कतारको समन्वयमा भएको रक्तदान कार्यक्रममा ४२ जनाले रक्तदान गर्दै प्रदेशका अध्यक्ष नन्दलाल विक (अजयले) जानकारी दिए । अलसार्दरिथत हमाद हस्पिटलको नेशनल बन्ड डोनेसन सेन्टरमा बिहान ८ बजेदेखि मध्याह्नसम्म रक्तदान चलेको थियो । कार्यक्रम कतारमा रगतको

विदेशमा... नेपाली विरामी हुँदा समस्या

नेपाली विरामी हुँदा समस्या पर्ने भएकाले परामर्श सेवा सुरु गरिएको जानकारी दिए । स्वास्थ्य मन्त्रालयका प्रवक्ता वृद्धाबोधिका अनुसार विदेश जाने क्रममा थ्रिभुवन आरक्षणको लागि विभिन्न स्थानमा सचेतनामूलक कार्यक्रम चलाइएको छ । त्यसले क्रमिक रूपमा स्वास्थ्य चेतनाको अभिवृद्धि गर्ने आँकलन गरिएको छ ।

अवस्थ खानपिन, पर्याप्त पिउने पानीको अभावमा नेपाली कामदारको मिर्गौला खराब हुने क्रम बढ्दा त्यसले राष्ट्रिय स्तरमै नेपाली कामदारको स्वास्थ्य चिन्ता बढाएको छ । श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले वैदेशिक रोजगारमा जाने कामदारका लागि ३१ प्रकारका स्वास्थ्य परीक्षण गर्न कार्यविधि नै जारी गरेको छ ।

कामदारलाई... नेपालस्थित कार्यालयहरूका

टिकट काउन्टरबाट भाडादरको सेवा लिन सक्ने निगमको भनाइ छ । यसबाट श्रम मुलुकमा यात्रा गर्ने यात्रुलाई विशेष सुविधा, सहयोग तथा सहूलियत हुने विश्वास लिइएको निगमले बताएको छ ।

अभिबृन्ता... साइबर बुलिङ गरीहन्छन्

'डिजिटल हिसामा बच्न दृष्टि र सोच बदल्न जरुरी रहेको उनी बताउँछन् । 'मैले गाएको धेरै गीत हिट भएका छन्, त्यसको चर्चा हुँदै न तर्न मैले एउटा राजनीतिक विचार राखेकै कारण म डिजिटल हिसामा परें,' सपुत्ले आफू हिसामा परेको कहानी सुनाउँदै भने, 'सामाजिक सञ्जालले मलाई यति नालायक बनाएको छ कि मभिर्भाइत आत्मरालीनी हुन्छ । मैले अझै पनि परिवारमा अनुहार देखाउन सकिदैन ।'

आफू हिसामा परेको आवाज उठाउँदा पनि भन्ने हिसामा परेको अभियन्ता सुहाना थापा मगरको भोगाइ छ । 'आफू हिसामा परेको आवाज उठाउँदा हिसामा पर्नुपर्छ,' उनले भनिन्, 'पहिला सामाजिक रूपमा बहिष्कार गर्ने हुन्थ्यो । अहिले त भएभएको सामाजिक सञ्जालमा राखेर बाँच्ने मुस्किल गराउँछन् ।' वरिष्ठ पत्रकार बबिता बस्नेतले धेरैजसो महिलाहरू डिजिटल हिसामा परे पनि गुम्त्याएर राखेको बताइन् । 'डिजिटल हिसामा पर्नेको संख्या बढ्दो क्रममा छ, त्यसलाई घटाउन नकारात्मक विचार निरुत्साहित पार्नुपर्छ,' उनले भनिन् ।

'सरकारको मुख्य काम संस्थागत सुदृढीकरण हो'

काठमाडौं/मस- स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री डा.सुधा गौतमले सरकारको मुख्य काम संस्थागत प्रणालीको सुदृढीकरण भएको बताएकी छन् ।

मन्त्रालयको आयोजनामा शुक्रवार भएको राष्ट्रिय वार्षिक समीक्षा गोष्ठी (आव २०८१/८२) को उद्घाटन गर्दै उनले सरकार निर्वाचन गराउन जिम्मेवारी साथ सरकार गठन भए पनि सरकारको मुख्य काम संस्थागत प्रणालीमा सुधार गर्नु रहेको बताइन् ।

भ्रष्टाचारको निर्मूल र वैधिति अन्त्य हुनुपर्ने कार्यादेश (म्यान्डेट) सहित सरकार गठन भएको उनको भनाइ छ । मन्त्री गौतमले आफू छोटो समय मन्त्रालयको नेतृत्व गर्ने पाए पनि मानसिक स्वास्थ्य, श्रमिक स्वास्थ्य र चार प्रदेश (लुम्बिनी, मधेश, कर्णाली र सुदूरपश्चिम)को स्वास्थ्य सूचकांकलाई बढाउने रहेको

बताइन् ।

'स्वास्थ्य सूचकांक कमजोर रहेका चार प्रदेशमा कार्यक्रम प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै लैजानुपर्दछ' उनले भनिन्, 'प्रदेशभित्र पनि जिल्लाको स्वास्थ्य सूचकांकलाई पनि बढाउन आवश्यक रहेको छ ।'

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई पनि अघि बढाउन आवश्यकता रहेको बताउँदै उनले मन्त्रालयका कर्मचारीको काम गर्ने ऊर्जा र

इच्छा देखाएर काम गर्नुपर्नेमा जोड दिइन् । मन्त्री गौतमले गत वर्षको प्रगति विवरण राम्रो देखिएको भन्दै ७२ प्रतिशत स्वास्थ्य संस्थाको भौतिक प्रगति र ८० प्रतिशत संचि व डा.विकास देवकोटाले स्रोत कटौती भएको अवस्थामा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा लैजानुपर्ने चुनौती रहेको बताए ।

उनले अरु क्षेत्रले गरेका समस्याका कारणले स्वास्थ्य क्षेत्रमा आइपर्ने काम पनि मन्त्रालयले गर्नुपर्ने भएको भनेजस्तो काम प्रभावकारी हुन नसकेको उल्लेख गरे । उनले स्वास्थ्य बीमा बोर्डमा अस्पतालले दावी गर्ने २५ प्रतिशत दुब्लिकेशन देखिएको बताए ।

कार्यक्रममा सात प्रदेशका स्वास्थ्य क्षेत्र हेर्ने मन्त्रालयले आआफ्नो प्रगति विवरण प्रस्तुत गरेका थिए ।

'क्षयरोग नियन्त्रण गर्न सबै पक्ष मिलेर अघि बढ्न आवश्यक'

सत्येन्द्रताप सिंह/मध्यान्ह
रोहट, १२ मंसिर

७२औं राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण दिवसको अवसरमा गौरमा क्षयरोगसम्बन्धी वृहत् अभिमुखीकरण तथा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता सम्पन्न गरेको छ ।

नेपाल क्षयरोग निवारण संस्था रौतहट शाखाको आयोजनामा भएको कार्यक्रमको अध्यक्षता संस्थाका जिल्ला अध्यक्ष डा. नन्दकिशोर फाले गरेका थिए । यस्तै कार्यक्रममा केन्द्रीय कोषाध्यक्ष राज किशोर प्र. यादव प्रमुख अतिथि रहेका थिए ।

जनस्तरमा क्षयरोग नियन्त्रणका बारेमा जागरुकता अभिवृद्धि गर्नु, रोगबाट जोगिने उपायहरू जानकारी गराउनु र उपचार सम्बन्धी तथ्यहरू सरल तरिकाले प्रस्तुत गर्नु कार्यक्रमको उद्देश्य रहेको थियो । कार्यक्रमको प्रारम्भिक सत्रमा संस्थाका एक सदस्यले क्षयरोगको विश्वव्यापी जोखिम र नेपालमा भइरहेको नियन्त्रण तथा उपचार व्यवस्थाबारे संक्षिप्त जानकारी दिएका थिए । कार्यक्रममा स्वास्थ्यकर्मी र विज्ञहरूले टीवी लाने कारण, लक्ष्य,

दुई हप्ताभन्दा बढी खोकी लगरिनु, राति ज्वरो आउनु, तौल घट्नु आदिबारे विस्तृत जानकारी दिएका थिए । उनीहरूले क्षयरोगको उपचार पूर्ण रूपमा सम्भव रहेको बताउँदै नियमित औषधी सेवन नगरेमा रोग बढ्दोऔपधि प्रतिरोधी बन्ने जोखिमबारे सचेत गराएका थिए ।

दिवसको अवसरमा 'क्षयरोग नियन्त्रणमा युवाको भूमिका'विषयमा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता समेत सम्पन्न भएको छ । जिल्लाका विभिन्न विद्यालय तथा कलेजका विद्यार्थीहरूले उत्साहजनक सहभागितासहित सम्पन्न प्रतियोगितामा उनीहरूले टीवी सम्बन्धी जनचेतना फुलाउने, विरामीप्रति हुने सामाजिक भेदभाव हटाउने र उपचारप्रति भाव पेटसाहित गर्ने विषयमा प्रभावकारी विचार प्रस्तुत गरेका थिए ।

कार्यक्रमको अन्त्यतिर प्रमुख अतिथि यादवले वक्तृत्वकला प्रतियोगिताका विजयीलाई पुरस्कार वितरण गरेका थिए । उनले सहभागिता जनाउने सबै विद्यार्थीलाई बधाई दिँदै उनीहरूको अभियानमा प्रेरणादायी हुने बताए । साथै, क्षयरोग नियन्त्रण अभियानमा योगदान पुऱ्याउने व्यक्तिहरूलाई प्रशंसापत्र र ब्याच प्रदान गरी सम्मान गरिएको थियो ।

कार्यक्रममा नेपाल क्षयरोग निवारण संस्था रौतहट जिल्ला शाखाका पदाधिकारी, कार्यसमिति सदस्य, स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाका प्रतिनिधि, सरकारी अधिकारी, सञ्चारकर्मी तथा नागरिक समाजका अग्रगण्यहरूको उल्लेखनीय उपस्थिति रहेको थियो । अध्यक्ष डा. फालेले सबै सहभागीप्रति धन्यवाद व्यक्त गर्दै क्षयरोग नियन्त्रणका लागि सबैले मिलेर अघि बढ्नुपर्ने आवश्यकता औल्याए ।

ZERO COST RECRUITMENT OPPORTUNITY FOR UAE !! शुन्य लागत अन्तर्गत युएईमा वैदेशिक रोजगारीको अवसर !!

कम्पनी: KELVIN CATERING SERVICES (EMIRATES) LLC		शहर: UAE							
पुर् सूचीकृत मिति: २०८२/०८/०८		पुर् विज्ञापन नं.: ६०२४९१०६							
ललितपुर नं.: ३३४३७१		ललितपुर नं.: ३३४३७१							
रि. नं.	कामदारको पद	मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिदिन सुविधा	संरचना	लाभ	समाप्त	अन्य सुविधा
१.	Arabic Food Cook/Cooks	७	1600	६२,०६४	क.मि. अनुसर	६ दिन	क.मि. अनुसर	६४	२ वर्ष
२.	Butchery	२	1800	६५,८२२					
३.	Foreign Food Cook	३५	1800	६५,८२२					
४.	Painter Wall	१	1800	६५,८२२					
५.	Supervisor/Gen. Supervisor	३	2500	६६,८७५					
६.	Waiter (General)	०	7	1200					

अन्तर्गत सेक्टर **फाइन्ड होटल ब्रिटागोड. मापाणा २०८२ मंसिर १५ गते (5 December 2025) मा हुनेछ ।**
अन्तर्गत सेक्टर **मिडिल टेलिड सेक्टर. सुवर्णरीमा २०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ ।**

संरचना									
१. १०००	१. १०००	१. १०००	१. १०००	१. १०००	१. १०००	१. १०००	१. १०००	१. १०००	१. १०००

License No: 82210661067
GPO Box: 7764, Dhapasi Marg, Basundhara, Kathmandu, Nepal
Tel.: 014379749 | 014379162 | 014379450 | 9863194839 | 9863194834 | 9863194832
Email: apply@vvnnepal.com | Website: vvnnepal.com

ZERO COST मलेसियामा वैदेशिक रोजगारीको अवसर

कम्पनी: RM GUARD FORCE SUN BHD		शहर: JALAN							
पुर् सूचीकृत मिति: २०८२/०८/१३		पुर् विज्ञापन नं.: ६०२४९१०६							
ललितपुर नं.: ३३४३७१		ललितपुर नं.: ३३४३७१							
रि. नं.	कामदारको पद	मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिदिन सुविधा	संरचना	लाभ	समाप्त	अन्य सुविधा
१.	Security Guards	१२	0	1700	६२,६६७	क.मि. अनुसर	६ दिन	क.मि. अनुसर	६४

अन्तर्गत सेक्टर **मैनपावर कार्यालय ललितपुरमा २०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ ।**

PARAMOUNT Employment Consultant Pvt. Ltd.
P.O.Box: 24009, Balkumari, Lalitpur, Tel.: 01-5186269, 5186052 Email: admin@paramount-consultant.com. Web: www.paramount-consultant.com

साउदीमा रोजगार

कम्पनी: AL RAHLA ALMUNASHA LAUNDRY FOR CARS SERVICES		शहर: SAUDI ARABIA							
पुर् सूचीकृत मिति: २०८२/०८/१२		पुर् विज्ञापन नं.: ६०२४९१०६							
ललितपुर नं.: ३३४३७१		ललितपुर नं.: ३३४३७१							
रि. नं.	कामदारको पद	मान्य संख्या	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिदिन सुविधा	संरचना	लाभ	समाप्त	अन्य सुविधा
१.	Car Wash Cleaners	२	0	1000	३८,०३०	क.मि. अनुसर	६ दिन	क.मि. अनुसर	६४

ANJULIMA INTL
Post Box No: 23251, Kalmati, Airport, Kathmandu, Tel No: 4573100, 4573300, 4588369
Email: anjulimaint@yahoo.com | Web: www.anjulimaint.com

नेपाल र बंगलादेशबीच विस्तार हुँदै ऊर्जा सहकार्य

मध्याह्निक संवाददाता काठमाडौं, १२ मंसिर

बंगलादेशले नेपालबाट थप २० मेगावाट विजुली लैजान सहमत भएको छ। नेपाल र बंगलादेशका ऊर्जा सचिवस्तरीय संयुक्त निर्देशक समितिको विहीवार सम्पन्न सातौं बैठकले हाल नियात भइरहेको ४० मेगावाट जलविद्युतका अतिरिक्त थप २० मेगावाट विजुली निर्यातका लागि आवश्यक प्रक्रिया पूरा गर्ने सहमति भएको छ। आवश्यक प्राविधिक तयारी गरेर बंगलादेशले थप विजुली आयात गर्ने सहमति भएको सो बैठकमा सहभागी ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयका प्रवक्ता सन्दीपकुमार देवले जानकारी दिए। निर्देशक समितिको बैठकमा नेपालका तर्फबाट ऊर्जा सचिव विरञ्जीवी चट्टौत र बंगलादेशका तर्फबाट विद्युत, ऊर्जा तथा खनिज मन्त्रालयका सचिव फर्जाना ममतताजको सहअध्यक्षतामा हाकामा सम्पन्न भएको हो।

बैठकले गरेका सिफारिसमा छलफल गरेको थियो। संयुक्त कार्यदलको बैठकमा ऊर्जा मन्त्रालयका सहसचिव देव र बंगलादेश सरकारका तर्फबाट विद्युत, ऊर्जा तथा खनिज मन्त्रालयका अतिरिक्त सचिव केएम अली रेजाको सहअध्यक्षता रहेको थियो। निर्देशक समितिको बैठकमा विभिन्न ६ वटा विषयमा छलफल भएको ऊर्जा मन्त्रालयका प्रवक्तासमेत रहेका सहसचिव देवले जानकारी दिए। बैठकले नवीकरणीय ऊर्जा, ऊर्जा दक्षता प्रवर्धन गर्नेसम्बन्धी समझदारीपत्रमा आआफ्नो प्रक्रिया पूरा गरी हस्ताक्षर गर्ने सहमति भएको छ। सो समझदारीपत्रमा बंगलादेशले नेपाललाई ऊर्जा परीक्षण, विद्युतीय सवारीसाधनको चार्जिङ्ग स्टेशन, रूफटप सोलारजस्ता क्षेत्रमा प्राविधिक सहायता प्रदान गर्नेछ। यस्तै, दुई देशबीच क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमसमेत अगाडि बढाइनेछ।

२०८१ असोज १७ गते नेपालबाट ४० मेगावाट विजुली निर्यातका लागि समझौता भएको थियो। सोही

समझौतापछि भारतीय गिडमाफ्त विजुली बंगलादेश निर्यात भइरहेको छ। नेपालका तर्फबाट नेपाल विद्युत प्राधिकरण, बंगलादेशका तर्फबाट बंगलादेश पावर डेभलपमेन्ट बोर्ड र भारतका तर्फबाट एनटिपिसी विद्युत निगमबीच त्रिपक्षीय समझौतामा हस्ताक्षर भएको थियो। प्राधिकरणले बंगलादेशलाई ६ दशमलव ४ सेन्टमा प्रतियुनिटका दरमा विजुली बिक्रीका लागि समझौता गरेको थियो। ढल्केबर-मुजफ्फरपुर अन्तरदेशीय प्रसारण लाइन, भारतीय प्रसारण प्रणाली र बहरामपुर (भारत) भेराभारा (बंगलादेश) अन्तरदेशीय प्रसारण लाइन हुँदै विजुली प्रवाह भइरहेको छ। त्यसअघि २०८१ जेठ ११ गते नेपाल बंगलादेशबीच जलस्रोत क्षेत्रमा सहकार्यका लागि स्थापित संयन्त्र, विज्ञ समितिको बैठकले जलस्रोत क्षेत्रको विकासमा साक्षात् सहकार्य गर्ने सहमति भएको थियो। प्राधिकरणले भारतीय एजेन्सी एनभिभीएनलाई विजुली उपलब्ध गराएको छ। सो कम्पनीले भारतीय संरचना प्रयोग गरेर विजुली बंगलादेश पुऱ्याइरहेको छ। नेपाल र भारतबीचको पहिलो अन्तरदेशीय प्रसारण लाइन हुँदै विद्युत निर्यात भइरहेको छ। यसपटक पनि बैठकपछि जारी गरिएको वक्तव्यमा सुनकोशी तेस्रो जलविद्युत आयोजनाको लगानी प्रक्रियामा अगाडि बढाउन बंगलादेशले आयोजना मूल्यांकनका लागि विशेषज्ञ समिति गठन गरी लगानी प्रक्रियालाई अगाडि बढाउने र संयुक्त उपक्रम निर्माणसम्बन्धी समझदारीलाई शीघ्र निष्कर्षमा पुऱ्याउने उल्लेख छ। विहीवार सम्पन्न बैठकमा समेत नेपाल, भारत र बंगलादेशबीच ऊर्जा क्षेत्रमा सहकार्य गर्नेसम्बन्धी समझदारीपत्रमा भारतको सहमति लिन दुवै देशले संयुक्त रूपमा प्रयास गर्ने उल्लेख छ।

एमएडब्लु वृद्धिले पायो फेरि नयाँ उपलब्धि

काठमाडौं/मस- 'इनर्जी, भिजन, फ्युचर' थिममा सम्पन्न भएको २०२६ डोंगफेंग डिलर कन्फरेन्समा एमएडब्लु वृद्धि मोटर्सले दुई अवाड प्राप्त गरेको छ। कम्पनीले '२०२५ अवाड अफ एक्सलेन्ट इभी सेल्स' र '२०२५ अवाड अफ सर्भिस एक्सलेन्स' गरी दुई महत्वपूर्ण सम्मान प्राप्त गरेको हो।

यसलाई प्रत्यक्ष अवलोकन गर्न र दुइक भएर न्यु इनर्जी गाडी रोन्ज सहज वातावरण बनाइएको कम्पनीको दावी छ।

नेपालमा इभी प्रवर्धन, नेटवर्क विस्तार र ग्राहकको हितमा काम गरेका कारण कम्पनीले ती पुरस्कार प्राप्त भएको हो। कम्पनी नेपाललाई स्वच्छ ऊर्जाका यातायाततर्फ लक्ष्यका लागि पूर्ण इभी इकोसिस्टम र आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्न लागिपरेको छ। इभी क्षेत्रमा वहन गरेको अग्रणी भूमिकाका कारण एमएडब्लु वृद्धिले वातावरण संरक्षण र प्रदूषणमुक्त यातायात समाधानमा समर्पित अग्रणी ब्राण्डका रूपमा आफ्नो पहिचान बनाएको छ।

एमएडब्लु वृद्धि मोटर्सले केवल १४ महिनाकै दौरानमा १ हजार २ सय ५० भन्दा बढी इभी गाडी बिक्री गरिसकेको छ, जुन न्यु इनर्जीको क्षेत्रमा उल्लेखनीय उपलब्धि रहेको कम्पनीले जनाएको छ। कम्पनीले हालसालै भिन्ट्याएको नामी भिगोको डेलिभरी अक्टोवरदेखि सुरु गरेको छ। यसले उपभोक्ताका लागि अफ धेरै इभीको छुटो उपलब्ध गराएको छ। देशभर रहेका १२ वटा बिक्री केन्द्रले ग्राहकलाई इभीबारे बुझ्न,

एमएडब्लु वृद्धि मोटर्सका १० सेवाकेन्द्र छन्। यसको ग्राहक सन्तुष्टि दर ९२ प्रतिशत रहेको र २४/७ हेल्पलाइनमाफत यसले एकदम छिटो सहायता उपलब्ध गराउने गरेको कम्पनीले जनाएको छ। यसको सेवा प्रणालीमा पिक-एण्ड-ड्रप, रोडसाइड असिस्टेन्स तथा अफ-रोड सेवाजस्ता सुविधा भएकाले ग्राहकले जुनसुकै स्थानबाट सहयोग लिन सक्छन्। समूहका अध्यक्ष विष्णुकुमार अग्रवालले भने, 'हामी नेपालमा वातावरणमैत्री गाडी ल्याउन निरन्तर काम गर्नेछौं, यसले आयातित इन्धनप्रतिको निर्भरता घटाएर, स्वदेशमै उत्पादित विजुलीको खपत बढाउँछ, राष्ट्रको अमूल्य विदेशी मुद्रा बचत गर्न मद्दत गर्नेछ, ग्राहकको सन्तुष्टि सधैं हाँस्य हरेक कार्यको केन्द्रमा रहनेछ।'

आइएमई लाइफका विमितलाई कान्ति आरोग्यमा छुट

कम्पनीका विमित, अभिकर्ता र कर्मचारीले अस्पतालमा डाक्टर परामर्शमा ५० प्रतिशत छुट हुनेछ भने ल्याबटेस्ट तथा एक्स-रे मा ३० प्रतिशत, वेड चार्जमा २० प्रतिशत, अपरेसन, भिडियो एक्स-रे र औषधिमा १० प्रतिशत छुट पाउने जनाइएको छ। उक्त छुट सुविधा प्राप्त गर्न कम्पनीका विमितले कम्पनीको मोबाइल एपमा रहेको प्रिमियेज कार्ड देखाइ छुट सुविधा लिन सक्नेछन् भने अभिकर्ता तथा कर्मचारीले कम्पनीले जारी गरेको आधिकारिक परिचयपत्र पेश गरी सो छुट सुविधाको लाभ लिन सक्नेछन्।

कान्ति आरोग्य अस्पताल विभिन्न विशेषज्ञ सेवा प्रदान गर्ने नेपालगन्ज क्षेत्रको अस्पताल हो। सो अस्पतालमा अत्याधुनिक सुविधा र स्पेसियलस्ट चिकित्सकहरूको टोलीमाफत उच्चस्तरको उपचार सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ।

नबिल भिसा इन्टरनेसनलको तीन विधामा सम्मानित

काठमाडौं/मस- नबिल वैकले भिसा इन्टरनेसनलद्वारा प्रदान गरिने तीनवटा महत्वपूर्ण विधामा अवाड जितेको छ। वैकले यस वर्ष एक्सलेन्स इन कन्जुमर डेविट कार्ड्स विजनेस

प्रिन्सिपल क्लाइन्ट, एक्सलेन्स इन इन्फोर्मेसन-इसुइड र एक्सलेन्स इन इ-कमर्स एक्वायारिड विजनेस प्रिन्सिपल क्लाइन्ट विधामा अवाड जितेको हो। काठमाडौंस्थित मेरियट

होटलमा आयोजित एक कार्यक्रममा बँकलाई ती अवाड प्रदान गरिएको थियो। विगतमा पनि सो विधामा नबिल वैकको बर्चस्व रहँदै आएको छ। अवाड ग्रहणपछि, नबिल वैकका नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत आदर्श बजगाईले सो उपलब्धिले आफूहरूलाई थप ऊर्जा प्रदान गरेको बताए। उनले उक्त उपलब्धिको श्रेय बैकका कार्डवाक ग्राहक, व्यवसायी तथा कर्मचारीलाई जाने बताए।

सिटिजन्सको साधारण सभा सम्पन्न

काठमाडौं/मस- सिटिजन्स बैंक इन्टरनेसनलको १९औं वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न भएको छ। शुक्रवार बैंक सञ्चालक समितिका अध्यक्ष प्रबलजंग पाण्डेको अध्यक्षतामा काठमाडौंमा सभा सम्पन्न भएको हो। सभामा आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन छलफल गरी पारित गरिएको छ। साथै, सभाले बैंकको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनसहित २०८२ असार मसान्तको एनएफआरएसबमोजिम तयार गरिएको बासलात, आब २०८१/८२ को नाफा नोक्सानीको हिसाव तथा नगदप्रवाह विवरण लगायतका एकीकृत वित्तीय विवरण स्वीकृत गरेको छ। त्यस्तै, बैंकले गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वितरण योग्य मुनाफाबाट ५ प्रतिशतले हुने नोक्स सेयर र कर प्रयोजनको लागि नगद लाभांश ०.२६३ प्रतिशतले हुने जम्मा ७७ करोड ७३ लाख १६ हजार ४ सय ७९ रुपैयाँ ८९ पैसा लाभांश दिने प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट पारित गरेको छ।

तयार गरिएको बासलात, आब २०८१/८२ को नाफा नोक्सानीको हिसाव तथा नगदप्रवाह विवरण लगायतका एकीकृत वित्तीय विवरण स्वीकृत गरेको छ। त्यस्तै, बैंकले गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वितरण योग्य मुनाफाबाट ५ प्रतिशतले हुने नोक्स सेयर र कर प्रयोजनको लागि नगद लाभांश ०.२६३ प्रतिशतले हुने जम्मा ७७ करोड ७३ लाख १६ हजार ४ सय ७९ रुपैयाँ ८९ पैसा लाभांश दिने प्रस्ताव सर्वसम्मतिबाट पारित गरेको छ।

हुलास फिनसर्भको साधारण सभा सम्पन्न

काठमाडौं/मस- नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त कर्जा प्रदायक कम्पनी हुलास फिनसर्भ हायर पब्लि लिमिटेडको वार्षिक साधारण सभा सफलतापूर्वक सम्पन्न भएको छ। मंसिर १२ गते दिउँसो ३ बजे भिमान्त काठमाडौं होटलमा सम्पन्न सभाले विविध एजेन्डा पारित गरेको कम्पनीले जनाएको छ। सभामा सञ्चालक समितिका अध्यक्षले प्रस्तुत गरेको आब २०८१/८२ को वार्षिक प्रतिवेदन, लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन, तथा नाफा-नोक्सान, नगद प्रवाह विवरण सहितका वित्तीय प्रतिवेदनमाथि विस्तृत छलफल गरी सर्वसम्मतिले स्वीकृत गरिएको छ। यस्तै, सभाले आब ०८२/८३ का लागि लेखापरीक्षकको नियुक्ति, सञ्चालक समिति सदस्यहरूको

पुनर्नियुक्ति, तथा सभाको निर्णयमा हस्ताक्षर गर्ने सेयरधनी प्रतिनिधिको मनोनयनसमेत अनुमोदन गरेको छ। साथै, सार्वजनिक निष्कासनसम्बन्धी विशेष प्रस्ताव पनि सभामाबाट पारित भएको कम्पनीले जनाएको छ।

कुवेता रोजगार कम्पनी: FIRST UNITED ELECTRICAL AND MECHANICAL CONTRACTING CO. सहर: KUWAIT
पुर्ण विज्ञान
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/०८
चलानी नं.: ६०२४९८८८
LT. No.: 327625

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	हस्ताक्षर	विवरण	समाप्त	कार्य
1.	PLUMBER	20	130	३५,५६०	क.क. अ.स.स.स.				

अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २५ गते (7 December 2025) मा हुनेछ।
अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २९ गते (8 December 2025) मा हुनेछ।
अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २३ गते (9 December 2025) मा हुनेछ।
अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २३ गते (9 December 2025) मा हुनेछ।
अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २३ गते (9 December 2025) मा हुनेछ।
अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २३ गते (9 December 2025) मा हुनेछ।

साउदीमा रोजगार कम्पनी: HUDA EISA AL SANAD COMPANY सहर: DAMMAM
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/१०
चलानी नं.: ६०२४९८८८
LT. No.: 334078

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	हस्ताक्षर	विवरण	समाप्त	कार्य
1.	loading and unloading worker/ helper	5	0	1200	४५,६२४	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.

अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

हेराल्ड इन्टरनेशनल प्रा. लि.
पो.ब.नं. १६१, नयाँबानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ४५७५३३३, ४५६६६६७, ४५७५६६३

साइप्रसमा रोजगार कम्पनी: GRP JOBMARKET LTD सहर: LIMASSOL
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/१०
चलानी नं.: ६०२४९८८८
LT. No.: 321185

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	हस्ताक्षर	विवरण	समाप्त	कार्य
1.	Waiters	७	3	700	११५,६५२	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.

अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २५ गते (7 December 2025) मा हुनेछ।

Gulf Return अनुभव भएका उम्मेदवारलाई प्राथमिकता दिइनेछ।

Sundar Sanam Overseas Pvt. Ltd.
Sinamangal-9, Kathmandu, Nepal, Tel: 01-4578460.
Mo.: 9860480301, 9851170602, 9841566228, Email: Sundarnpo@gmail.com

युएईमा रोजगार कम्पनी: EIADAH ASSET MANAGEMENT GROUP LLC सहर: UAE,DUBAI
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/०८
चलानी नं.: ६०२४९८८८
LT. No.: 327751

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	हस्ताक्षर	विवरण	समाप्त	कार्य
1.	Gen Cleaner	107	50	800	३१,०६४	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.

अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

शिवाकोटी मेनपावर सर्भिस प्रा. लि.
टाउन प्लाटो, नयाँ, काठमाडौं, नेपाल, Phone: 01-4987991 | 4987992 | Mob. 9801033972 Email: shiwakoti806@gmail.com

जाए मा रोजगार कम्पनी: IFM FACILITIES MANAGEMENT LLC, UAE सहर: DAMMAM
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/१९
चलानी नं.: ६०२४९८८८
LT. No.: 305450

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	हस्ताक्षर	विवरण	समाप्त	कार्य
१.	Cleaner	89	50	800	३१,९३१	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.
२.	Cleaner Supervisor	10	10	2500	६७,२६०	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.
३.	Housekeeping Attendant	50	10	1200	४६,७००	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.

अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २० गते (6 Dec., 2025) सय प्रा. लि. कार्यलय सिनामंगल, काठमाडौंमा हुनेछ।

Talent Finder International Pvt. Ltd.
(AI Zarafa Human Resource Consultant Pvt. Ltd.)
Sinamangal (Near NIC Asia Bank), Kathmandu, Tel.:01-4598162, 4593878
Mob.: 9802355395, 9802355396, 9802355397

साउदीमा रोजगार कम्पनी: PIONEERS NETWORKS CONTRACTING COMPANY सहर: RIYADH
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/१०
चलानी नं.: ६०२४९८८८
LT. No.: 334274

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	हस्ताक्षर	विवरण	समाप्त	कार्य
1.	Loading And Unloading Worker	2	0	1000	३८,०७०	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.

अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

PRINCE INTERNATIONAL EMPLOYMENT SERVICE PVT. LTD.
Samakhusi- 26, Kathmandu, Nepal, Tel.: +977-01-43876550, Mobile No: 9851077110, 9808735410, 9843465784, Email: employmentprince@gmail.com, website: www.employmentprince.com.np.

युएई र ओमान रोजगार कम्पनी: EXODUS SKY RISE TECHNICAL SERVICES L.L.C सहर: DUBAI
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/१०
चलानी नं.: ६०२४९८८८
LT. No.: 329244

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	हस्ताक्षर	विवरण	समाप्त	कार्य
1.	Assistant Carpenter	8	0	1200	४५,६२४	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.
2.	Asst. Steel Filer	6	0	1200	४५,६२४	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.
3.	Concrete Mason Assistant	7	0	1200	४५,६२४	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.
4.	Labour	13	0	1000	३८,०७०	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.

अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

थ्री ब्रदर्स ह्युमन रिसोर्स प्रा. लि.
बतिरपुलती ए. काठमाडौं, फोन नं. ०१-४५७५३३८, ४५६६६६७, ४५७५६६३
E-mail: threebrothershrec@gmail.com

कुवेतामा रोजगार कम्पनी: AL WASL ALKAWAITIYA COMPANY FORLEVERLY OF CONSUMER ORDERS सहर: KUWAIT
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/१०
चलानी नं.: ६०२४९८८८
LT. No.: 330259

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	हस्ताक्षर	विवरण	समाप्त	कार्य
1.	Car Driver Light	11	0	140	६४,५०३	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.

अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

S.R. Group HR Consultancy Pvt. Ltd.
Address: Sinamangal-9, Kathmandu | Tel : 01-4110700
Mob.: 9818309178, 9841516281 | Web.: www.srgroups.com

जाए मा रोजगार कम्पनी: ETIMAD SECURITY SERVICES SOLE PROPRIETORSHIP LLC सहर: ABU DHABI
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/१०
चलानी नं.: ६०२४९८८८
LT. No.: 330460

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	हस्ताक्षर	विवरण	समाप्त	कार्य
1.	Security Guard	90	30	2000	७७,६६०	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.

अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

SILVER CORNER INTERNATIONAL PVT.LTD.
ताराल चोक, सिनामंगल-९, काठमाडौं, भ्रम इजाजत नं.: १९१६/०७३/०७४, फोन: ०१-४५५१४६८, ४५६६६६७
Email: silvercornernepal@gmail.com, Web: silvercornernepal.com

साउदीमा रोजगार कम्पनी: Esad for Human Resources Solutions & Management सहर: DAMMAM
पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/१९
चलानी नं.: ६०२४९८८८
LT. No.: 312777

क्र.सं.	कामदारको पद	मान्यता प्राप्त पुरव	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि	हस्ताक्षर	विवरण	समाप्त	कार्य
1.	Construction Labour	74	0	1000	३८,०७०	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.	क.क. अ.स.स.स.

अन्तर्गतका कामदार कार्यलय काठमाडौंमा २०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

SHIKHAR INT'L Manpower Services Pvt. Ltd.
Shikhar House, Near Radisson Hotel
Lampara- 2, Kathmandu, Nepal
Tel.: 4641707 (6 Line), www.shikharmanpower.com.np

हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने सूचना
कम्पनी ऐन २०६६ बमोजिम २०८१/०८/१३ मा दर्ता भएको प्रा. लि. नं. ३३७९८२ को वृत्त बलराम देवसँग एडवोकेट नैनीती पञ्चे बाजा खाद्य प्रा. लि. को मिति २०८२/०८/१० मतेमा सम्पन्न विवेक वेदकको निर्णय बमोजिम कम्पनी ऐन २०६३ को वका १२६ बमोजिम खर्चहरू सार्वजनिक लिखितले निर्णय निर्णय गरेको यस कम्पनीसँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको नैवेदन बाकी बाकीत रहेको भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिदेखि ३५ दिनभित्रमा निम्न लिखित लिखितले निर्णयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ।
सिचिब: सिनामंगल-९, काठमाडौं, फोन: ४५७५३३३३
ईमेल: अग्रवाल, काठमाडौं, फोन: ४५७५३३३३

मूल सुधार
मिति २०८२/०८/१२ गते मन्त्रालय राष्ट्रिय शैक्षिक प्रशासन यम मेनपावर कम्पनीको क्वेटमा रोजगार शिफ्ट कम्पनीको नाम: BAKU CONSUMER ORDER DELIVERY COMPANY, पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/१९, चलानी नं.: ६०२४९८८८, र L.T. No.: 334275, कम्पनीको नाम: H20 GENERAL CLEANING SERVICE FOR BUILDING CO, पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/१९, चलानी नं.: ६०२४९८८८, र L.T. No.: 334337, कम्पनीको नाम: AL SARAB CONSUMER ORDERS DELIVERY COMPANY, पुर्ण स्वीकृत मिति: २०८१/०८/१९, चलानी नं.: ६०२४९८८८, र L.T. No.: 334334 को विवरणमा शहर कुवेत हुनुपर्नेमा अन्याय भएकोले मुनसुधार गरिएको छ।
Dana Human Resource Nepal Pvt. Ltd.,
Sinamangal (Near NIC Asia Bank), Kathmandu, Tel.: 01-4598162, 4593878
Mob.: 9802355395, 9802355396, 9802355397

विराटनगरको चौथो जित चितवनविरुद्ध काठमाडौं विजयी

मध्यम संवाददाता
काठमाडौं, १२ मंसिर

सिद्धार्थ बैक नेपाल प्रिमियर लिग (एनपिएल)मा विराटनगर क्रिकेट क्लबले काठमाडौं विरुद्ध जित निकालेको छ। प्रतियोगितामा रोमाञ्चक जित निकालेको छ। शुरुवात कीर्तिपुरस्थित त्रिवि क्रिकेट मैदानमा भएको खेलमा विराटनगरले कर्णालीविरुद्ध ३ विकेटको रोमाञ्चक जित हात पारेको हो। प्रतियोगितामा विराटनगरको यो चौथो जित हो। ५५ खेल खेलेको विराटनगरले चार जित र एक हार सहित अंकतालिकामा छ अंक जोडेर दोस्रो स्थानमा छ।

किकेट लिए।
शुक्रवार नै भएको अर्को खेलमा काठमाडौं गोर्खाजिते चितवन राइजोन्सविरुद्ध जित निकालेको छ। प्रतियोगितामा काठमाडौंको यो तेस्रो जित हो। चितवन राइजोन्सलाई ५३ रनले पराजित गर्दै काठमाडौंले तेस्रो जित निकालेको हो।

काठमाडौंले दिएको १४३ रनको लक्ष्य पछ्याएको चितवन १७२ ओभरमा ८९ रनमा अलआउट भयो। चितवनका लागि देव खनाल र रवि बोपाराले समान २९ रन बनाए भने सोही तनवरले १८ रन जोडे। बाँकी खेलाडीले दोहोरो अंका रन जोड्न सकेनन्। काठमाडौंका लागि रासिद खानले १२ ओभरमा ३ रन मात्र खर्चेर ३ विकेट लिए। कप्तान करण केसी, मिलिन्द कुमार र शाहब आलमले अर्धशतकीय रन जोडे।

समान दुई-दुई इनिङ खेले। सो क्रममा उनले त्यसअघि ३ चौका र ३ छक्का प्रहार गरे। साहिल प्रतेलले १९ रन बनाए। त्यस्तै साम हेजलेटले १६ रन बनाए। नारायण जोशीले २५ रन बनाए भने सन्दीप लामिछाने ६ रनमा अर्धजित रहे। कर्णालीका लागि सोमपाल कामी र गुल्शन भन्जाले दुई-दुई विकेट लिँदा पवन सराफ, नन्दन यादव र विलियम बोसिले एक-एक विकेट लिए। त्यसअघि टस जितेर पहिले ब्याटिङ गरेको कर्णालीले २० ओभरमा ३ विकेटको क्षतिमा १६० रन बनाएको थियो। कर्णालीका लागि प्रियाञ्जल पञ्चालले सर्वाधिक ६३ रन तथा विलियम बोसिलेले अर्धजित ४८ रनको योगदान गरे। यी दुवै ब्याटरले दोस्रो विकेटका लागि ९६ रनको साझेदारी गरे। विराटनगरका लागि कप्तान सन्दीप लामिछाने र मर्चेन्ट डे लागेले एक-एक

एनपिएल

टस हारेर पहिले ब्याटिङ गरेको काठमाडौंले १९४ ओभरमा सबै विकेट गुमाएर १४२ रन बनाएको थियो। काठमाडौंका लागि सिम्पसनले सर्वाधिक ६० रन बनाए। उनले २९ खेल्दै ३ चौका र ५ छक्का प्रहार गरे। यस्तै मिलिन्द कुमारले ४३ बलमा ३८ रन बनाए।

चितवनका लागि सोहेल तनवरले ४ ओभरमा २५ रन खर्चेर ४ विकेट लिए। रजित कुमार र कमलसिंह ऐरीले दुई-दुई विकेट लिए भने रवि बोपाराले एक विकेट लिए। एनपिएल अन्तर्गत शनिवार दुई खेल हुँदै छन्। बिहान सवा ११ बजे हुने खेलमा पोखरा एभेन्जर्स र लुम्बिनी लायन्सबीच प्रतिस्पर्धा हुनेछ भने अपराह्न साढे ३ बजे हुने खेलमा सुदूरपश्चिम रोयल्स र जनकपुर वोल्ट्सबीच प्रतिस्पर्धा हुनेछ।

राखेप सदस्य-सचिव घिसिङको बिदाइ

काठमाडौं/मस- राष्ट्रिय खेलकुद परिषद (राखेप) सदस्य-सचिव टंकलाल घिसिङलाई शुक्रवार एक कार्यक्रमबीच बिदाइ गरेको छ। २०७८ साल मंसिर १३ गते नियुक्त भएका सदस्य-सचिव घिसिङलाई चारवर्षे कार्यकाल पूरा गरेकोमा बिदाइ गरिएको हो।

राष्ट्रिय खेल संचलगायतले प्रशासपत्र हस्तान्तरण गरेका थिए। सदस्य-सचिव घिसिङले आफ्नो चारवर्षे कार्यकालमा भूदूर्यव सफलता हासिल गर्न सहयोग गरेकोमा खेलाडीलाई धन्यवाद दिए। त्यसअघि युवा तथा खेलकुद मन्त्रालयले राखेपका सदस्य-सचिव घिसिङलाई बिदाइ गरेको थियो। राखेपका अध्यक्ष माननीय युवा तथा खेलकुद मन्त्री बब्लु गुप्ता र सचिव डा. हरिप्रसाद लसालले सदस्य-सचिव टंकलाल घिसिङलाई मायाको चिनो प्रदान गरी बिदाइ गरे। सो अवसरमा सदस्य-सचिव टंकलाल घिसिङले आफ्नो चारवर्षे कार्यकालको प्रतिवेदन र राखेपले प्रकाशन गरेको पुस्तक हस्तान्तरण गरेका थिए।

सो अवसरमा राखेपका बोर्ड सदस्य अञ्जन धमला, विना श्रेष्ठ, दिपेन्द्र विष्ट, जनक बर्तोला, मोहम्मद फाजिल र प्रकाशकुमार कुसरीलाई पनि बिदाइ गरिएको थियो। साथै मिसन-२०२६ मा रहेका खेलाडी र प्रशिक्षकलाई पनि बिदाइ गरिएको थियो। सदस्य-सचिव घिसिङलाई राखेप कर्मचारी संघ, नेपाल राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खेलाडी संघ

काठ/दाउरा बोलपट्टद्वारा लिलाम बिक्रिको सूचना

क्र.सं.	सा.ब.उ.उ.को नाम	काम	जात	मो.सि.सं.	परिमाणु	प्रति.मि.सं.	डाटा.मि.सं.	सम्पन्न
१	काँक्रेवा महिला सा.ब.उ.स	प.न.पा	१	साल	१५२	१३२६१५		प.न.पा १२ सलोन
२	वैजनाथ सा.ब.उ.स	प.न.पा	१	साल	१९६	२१५८१५		प.न.पा ११, लिउडे

साइप्रसमा रोजगार कम्पनी: D.I. MAIN-LINE JOB AGENCY
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८२/०९/०८
सलानी नं.: ६०२९३५९६
L.T. No.: 329716
शहर: CYPROS, LIMASSOL
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	Chef	5	0	रामजिब	1000	६५९५०	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष
2.	House Keepers	5	5	रामजिब	750	९३२८७०	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष
3.	Waiter	5	0	रामजिब	800	९३२९८२	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २१ गते (7 December 2025) मा हुनेछ।

यूईमा रोजगार कम्पनी: PROFILE RECRUITMENT-SOLE PROPRIETORSHIP LLC
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८२/०९/०९
सलानी नं.: ६०२९०८२६
L.T. No.: 302968
शहर: UAE
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	Building Labourer	73	0	रामजिब	800	३९,०६४	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

कुवेतमा रोजगार कम्पनी: DANA AL KUWAIT STEEL WORKSFACTORY COMPANY
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८२/०८/११
सलानी नं.: ६०२९०८०९
L.T. No.: 334335
शहर: KUWAIT
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	Painter	10	0	रामजिब	130	६०,३७७	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २१ गते (5 December 2025) मा हुनेछ।

दना ह्युमन रिसोर्स नेपाल प्वा. ल्द.
सिनमंगल-३, काठमाडौं, टेल: ०१-९२३३४४, ९८०२३३७४
Email: dananepal@gmail.com, Web: www.dananepal.com

यस सेवापार कार्यालयको माथि उल्लेखित विज्ञापन मिति २०८२/०८/१३ गते मध्याह्न राष्ट्रिय टेलिभिजन प्रसारण हुनेछ।

यस सेवापार कार्यालयको माथि उल्लेखित विज्ञापन मिति २०८२/०८/१३ गते मध्याह्न राष्ट्रिय टेलिभिजन प्रसारण हुनेछ।

बहराइनमा रोजगार कम्पनी: GREEN CITY SERVICES W.L.L.
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/११/२८
सलानी नं.: ६०२९३४२८
L.T. No.: 320250
शहर: BAHRAIN
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	General Workers	41	30	रामजिब	100	३७,८२६	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष
2.	General Cleaners	0	1	रामजिब	100	३७,८२६	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

कुवेत र मलेसियामा रोजगार कम्पनी: CLEAN GENERAL BUILDING CLEANING COMPANY
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८२/०८/१३
सलानी नं.: ६०२९०८२६
L.T. No.: 334292
शहर: KUWAIT
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	Cleaner Indoor	0	15	रामजिब	100	४६,४४०	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

यूईमा रोजगार कम्पनी: TAS BUILDING CLEANING SERVICES
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/१०/२०
सलानी नं.: ६०२९३४२८
L.T. No.: 318063
शहर: AJMAN
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	Cleaner	5	0	रामजिब	900	३४,४४७	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष
2.	Windows Cleaner	10	0	रामजिब	900	३४,४४७	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष
3.	External Building Cleaner	10	0	रामजिब	900	३४,४४७	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

साइदीमा रोजगार कम्पनी: MIRAJ ARABIA ADVERTISING TOOLS COMPANY
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८२/०९/१२
सलानी नं.: ६०२९३४२८
L.T. No.: 330111
शहर: DAMMAM
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	Loading & Unloading Worker	1	0	रामजिब	1200	४५,६४४	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

यूईमा रोजगार कम्पनी: ULTIMATE SECURITY SERVICES
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/०९/२०
सलानी नं.: ६०२९३४२८
L.T. No.: 304468
शहर: DUBAI
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	Security Guard	28	5	रामजिब	1200	४५,६४४	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

यूईमा रोजगार कम्पनी: KHMIDAH-SOLE PROPRIETORSHIP L.L.C. UAE
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/०६/०६
सलानी नं.: ६०२९३४२८
L.T. No.: 311192
शहर: ABU DHABI
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	Cleaner General	49	47	रामजिब	800	३९,०६४	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २१ गते (7 December 2025) मा हुनेछ।

यूईमा रोजगार कम्पनी: I ZONE ELECTROMECHANICAL CONTRACTORS LLC
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८२/०३/१३
सलानी नं.: ६०२९३४२८
L.T. No.: 327124
शहर: UAE
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	Air Conditioning Mechanic Ass't	8	0	रामजिब	1200	४५,६४४	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष
2.	Central AC Equipment Mechanic	66	0	रामजिब	1200	४५,६४४	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष
3.	Industrial Electrical Installation	20	0	रामजिब	1200	४५,६४४	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष
4.	Industrial Electrician	65	0	रामजिब	1200	४५,६४४	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २१ गते (8 December 2025) मा हुनेछ।

यूईमा रोजगार कम्पनी: MAPA LIMAK CONSTRUCTION L.L.C
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८२/०८/१३
सलानी नं.: ६०२९३४२८
L.T. No.: 334570
शहर: Dubai
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	HEAVY TRUCK DRIVER	100	0	रामजिब	2000	७७,६६०	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष
2.	Showel Operator / Showel Operation Driver	100	0	रामजिब	2000	७७,६६०	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

यूईमा रोजगार कम्पनी: MAPA LIMAK CONSTRUCTION L.L.C
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/०९/१३
सलानी नं.: ६०२९३४२८
L.T. No.: 334572
शहर: DUBAI
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	Helper	200	0	रामजिब	1000	३९,०६४	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

यूईमा रोजगार कम्पनी: PROFILE RECRUITMENT - SOLE PROPRIETORSHIP L.L.C.
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८१/११/१८
सलानी नं.: ६०२९३४२८
L.T. No.: 319557
शहर: ABU DHABI
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	Building Worker/Labour	143	0	रामजिब	800	३९,०६४	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

अन्तर्गत नौवटावटा कार्यालय काठमाडौंमा १०८२ मंसिर २० गते (6 December 2025) मा हुनेछ।

कतारमा रोजगार कम्पनी: CROWN POWER LINK CONTRACTING & CLEANING
पुर्ब स्वीकृत मिति: २०८२/०९/१८
सलानी नं.: ६०२९३४२८
L.T. No.: 330500
शहर: QATAR, DOHA
पुर्ब विज्ञान

क्र.सं.	कामदारको पद	मान सख्या	पुर्ब मिति	अवकाश	मासिक तलब	आवृत्त	प्राथमिक काम	द्वितीय काम	तृतीय काम	चौथो काम	पाँचौ काम	छैठौ काम	सातौ काम	आठौ काम	नौ काम	दशौ काम
1.	Cleaner Hospital	1	0	रामजिब	1000	३४,९३०	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष
2.	Driver	1	0	रामजिब	1500	४८,६५५	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	क.वि. अनुसर	घ.पटा	६ दिन	९ वर्ष

‘काजी’ २७ चैतदेखि

बहुप्रतीक्षित नेपाली फिल्म ‘काजी’को प्रदर्शन मिति औपचारिक रूपमा तय भएको छ। निर्माण टिमले शुक्रवार सार्वजनिक गरेको आकर्षक फर्स्टलुक पोस्टरसँगै फिल्म आगामी २७ चैतबाट देशभर रिलिज हुने घोषणा गरिएको हो। नयाँ वर्ष २०८३ को सुरुवातमै दर्शकलाई फरक धारणाको कथा पस्कने उद्देश्यसहित फिल्मले प्रदर्शन मिति सार्वजनिक गरेको निर्माण पक्षले जनाएको छ।

लक्ष्मण रिजालको निर्देशनमा तयार भएको ‘काजी’ मा मुख्य भूमिकामा विपिन कार्की देखिनेछन्। सार्वजनिक पोस्टरमा विपिनको गम्भीर, परिपक्व अनि आन्तरिक संघर्ष भल्काउने अभिव्यक्तिले फिल्मका पात्राभित्रको मनोवैज्ञानिक द्वन्द्वलाई संकेत गर्छ। पोस्टरमा अभिनेत्री केकी अधिकारीको उपस्थिति पनि लक्षित छ, जसले प्रेम, परिवारिक सम्बन्ध र आत्मभावनाको उतार-चढावमा आधारित कथाको संकेत गरेको छ।

एक दृश्यमा विपिन केकीलाई प्रेमिल नजरले हेर्नुले फिल्मले अन्तरंग सम्बन्ध र भावनात्मक दूरीबीचको द्वन्द्वलाई समेटेको भन्ने आभास दिन्छ। फिल्ममा विपिन र केकीसँगै गरिमा शर्मा, प्रकाश घिमिरे, हेमन्त बुढाथोकी, विशाल पहारी, विनोद न्यौपाने, रश्मी भट्ट, हिउँवाला गौतम, सन्दिपबाबु लोहनी, रोजी श्रेष्ठ, गंगा शर्मा, नवराज गिरी, बुद्धिसागर खनाल, प्रशांसा सुवेदी, कृतिका शर्मा तथा बालकलाकार दिक्षिता अर्यालगायतका कलाकारहरूको सशक्त अभिनय समावेश छ।

विस्तृत कलाकार सूची र भिन्न-भिन्न भावनात्मक आयामका पात्रहरूले ‘काजी’लाई बहुआयामिक कथावाचनको प्रयासका रूपमा प्रस्तुत गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

‘काजी’ निर्देशक लक्ष्मण रिजालको ८ वर्षपछि निर्देशनमा

भएको कमब्याक प्रोजेक्ट पनि हो। ‘कसम’, ‘धुवाँ यो नशा’, ‘अलविदा’ र ‘कायरा’ निर्देशन गरिसकेका रिजालले लामो समयपछि आफूले खोजेजस्तै बलियो कथा भेटेकै कारण यस फिल्ममार्फत पुनरागमन गरेको बताए। उनले निर्माण गरेको ‘डिसेम्बर फल्स’ र ‘गणपति’ समेत चर्चा पाएका फिल्महरू हुन्।

रिजाल एन्ड रिजाल प्रोडक्सनको ब्यानरमा निर्माण भएको फिल्ममा रामप्रसाद रिजाल प्रस्तुतकर्ता तथा निर्माता रहेका छन्। अंसिम काफ्ले कार्यकारी निर्माता र नेहान (नेहाज) रिजाल तथा विकासराज जोशी सह-निर्माता छन्।

फिल्ममा प्रदीप भारद्वाजको पटकथा, चिन्तन राजभण्डारीको छायांकन, विपिन मल्लको सम्पादन, कालीप्रसाद बस्कोटाको संगीत तथा सुजित कर्माचार्यको ब्याकग्राउन्ड स्कोर रहेको छ। नृत्य निर्देशन चर्चित कोरियोग्राफर कविराज गहतराजले गरेका छन्।

चैत २७ को सोही मितिमा ‘राम नाम सत्य’ र ‘मितज्यू’ पनि देशव्यापी रूपमा प्रदर्शनमा आउने भएका छन्। स्थापित कलाकारहरूको उपस्थिति रहेको ती फिल्महरूबीच ‘काजी’ले दर्शकको मन जित्न कति सफल हुन्छ, त्यो प्रदर्शनपछि मात्र थाहा हुनेछ। यद्यपि निर्माण पक्षले आफ्नो कथावस्तु, अभिनय टोली र भावनात्मक गहिराइले दर्शकलाई फरक अनुभूति दिने आत्मविश्वास व्यक्त गरेको छ।

प्रेम, सम्बन्ध, विछोड, पारिवारिक बन्धन र आत्मसंघर्षको मिश्रित कथामा आधारित ‘काजी’ले सामाजिक भावनाहरूलाई गहिरो रूपमा चित्रण गर्ने कुरा निर्माण टिमले बताएको छ। नयाँ वर्षको माहोलसँगै मनोवैज्ञानिक गहिराइ र पारिवारिक स्पर्श समेटिएको ‘काजी’ नेपाली दर्शकलाई भावनात्मक रूपमा जोड्ने फिल्म बन्ने अपेक्षा गरिएको छ।

राम प्रसाद रिजालको प्रस्तुती

‘पिआर’ अस्ट्रेलिया र न्युजिल्यान्डमा प्रदर्शन हुने

काठमाडौँ/मस- शोभित बस्नेत निर्देशित नयाँ नेपाली फिल्म ‘पिआर’ले रिलिजअघि नै विदेश बजारमा उल्लेखनीय चर्चा कमाउन थालेको छ। टिजर र दुई गीत सार्वजनिक भएपछि बनिएको उत्साहसँगै विभिन्न देशका वितरकले प्रदर्शन अधिकार किन्न इच्छुक भएको निर्माण टिमले जनाएको छ। निर्माण पक्षका अनुसार पहिलो चरणमा फिल्मका प्रदर्शन अधिकार अस्ट्रेलिया र न्युजिल्यान्डका लागि बिक्री भइसकेका छन्।

अधिकार मि. श्रेष्ठ प्रोप्राइटी लिमिटेड र श्रेष्ठ फ्यासिलिटी म्यानेजमेन्ट कम्पनी ले खरिद गरेका हुन्। दुवै कम्पनीका सञ्चालक विजेन्द्र श्रेष्ठले ‘पिआर’ प्रवासीका लागि अर्थपूर्ण फिल्म भएको बताउँदै विदेशमा बस्ने नेपाली समुदायले विशेष चासो दिएका कारण अधिकार खरिद गरिएको जानकारी दिए। उनका अनुसार आप्रवासन, संघर्ष र सामाजिक सन्देश जस्ता विषयले विदेशका दर्शकसँग सम्बन्ध बनाउने विश्वास छ।

फिल्ममा सुरज पौडेल, विनिता कार्की, दिक्पाल कार्की, राजन कुँवर, पूजा चौधरी, आशमा अधिकारी, विमला खत्री, म्याक्स गणेश बुढाथोकीलगायतका कलाकारको अभिनय छ। विशेष भूमिकामा नीर शाह, गौरी मल्ल, रविन्द्र खड्का, उत्तम केसी र दिक्पाल कार्की पनि देखिनेछन्। प्रस्तुतकर्ता अस्ट्रेलिया निवासी रञ्जित साह र सन्तोष तिवारी हुन् भने निर्माणमा लक्ष्मण सापकोटा र प्रदीप दाहाल संलग्न छन्।

सम्पूर्ण टिम प्रमोशनका लागि अहिले अस्ट्रेलियामै व्यस्त छ। निर्देशक बस्नेतले फिल्मले प्रवासीमा बस्ने नेपालीको संघर्ष, सपनाको यात्रा र भावनालाई समेटेने भएकाले हरेक नेपालीले आफूलाई फिल्ममा भेट्ने दावी गरेका छन्। उनका अनुसार ‘रोमान्स, एक्शन र सामाजिक सन्देश’को मिश्रणले ‘पिआर’ लाई फरक स्वाद दिनेछ।

यसअघि अस्ट्रेलियाका विभिन्न सहरमा विशेष शो राखिएको थियो, जसले दर्शकबाट राम्रो प्रतिक्रिया पाएको निर्माण पक्षले बताएको छ। सकारात्मक प्रतिक्रिया आएपछि भिडियो र सामग्रीको माग बढ्दै गएको वितरकको दावी छ।

फिल्म यही मंसिर २६ गते नेपालमा प्रदर्शन हुँदैछ। नेपाल रिलिजको एक सातापछि फिल्म अस्ट्रेलिया र न्युजिल्यान्डमा पनि प्रदर्शन हुने छ। छायांकन सौरभ सायमी र सौरभ लामाले गरेका हुन् भने कोरियोग्राफी रामजी लामिछानेको छ। गणेश बुढाथोकीको लेखन रहेको फिल्मलाई बन्दे प्रसादले सम्पादन गरेका छन्। सलोनी सलिना फिल्मको ब्यानरमा बनेको ‘पिआर’ नेपालमा आरआर फिल्ममार्फत वितरण हुनेछ।

काठमाडौँ/मस- शुक्रवारबाट देशभरका सिनेमाघरहरूले दुई नयाँ चलचित्रलाई स्वागत गरेका छन्- नेपाली कथा तथा पारिवारिक भावनामा आधारित चलचित्र ‘हर्ष’ र बलिउडको एक्सन-रोमान्स फिल्म ‘तेरे इस्क में’। यीनै दुई फिल्मको आगमनसँगै धेरैलु बक्स अफिसमा नयाँ प्रतिस्पर्धा सुरु भएको छ।

एकता पौडेलको निर्देशनमा बनेको ‘हर्ष’ पारिवारिक सम्बन्ध, जिम्मेवारी र जीवनमा अकस्मात् आउने संकटका वरिपरि घुम्ने कथा हो।

मुख्य पात्र केशर सुखमय जीवन बिताइरहेको बेला अचानक परिवार नै जोखिममा पर्छ र उसले लडाइँ, समझदारी र बलिदानमार्फत परिवार जोगाउने प्रयास गर्छ। कथाको केन्द्र यही संघर्ष हो। फिल्ममा खगेन्द्र लामिछाने, वर्षा राउत, सन्तोष पन्त, नीर शाह, शर्मिला मल्ल, माओत्से गुरुङ र बाल कलाकार साइमन वादीलगायतको अभिनय छ। बुधवार काठमाडौँमा आयोजित प्रिमियरमा धेरैले यसको भावनात्मक प्रवाह, अभिनय र पारिवारिक टोन प्रशंसनीय रहेको प्रतिक्रिया दिएका छन्।

१२४ मिनेट लामो फिल्मलाई सर्वत उमेरका

दर्शकले हेर्न मिल्ने गरी वर्गीकरण गरिएको छ। पौडेल स्वर्गीय निर्देशक शिव रेग्मीकी भान्जी हुन् र उनको निर्देशन शैलीमा रेग्मीको पारिवारिक ड्रामा फाल्किएको समीक्षकले बताएका छन्।

गीत-संगीततर्फ समीर-हिमाल, वसन्त सापकोटा र एलिशा कार्की को संगीत छ भने कोरियोग्राफी सुनिल क्षेत्री र निर्देशक पौडेलकै जिम्मामा छ।

फिल्म अष्टलक्ष्मी प्रोडक्सन्स र ई-प्राइम मुभिज को संयुक्त ब्यानरमा बनेको हो।

शुक्रवारैदेखि प्रदर्शनमा आएको अर्को प्रमुख फिल्म हो ‘तेरे इस्क में’। आनन्द एल राय निर्देशित यस चलचित्रमा धनुष र कीर्ति सेनन मुख्य भूमिकामा छन्। बनारसको पृष्ठभूमिमा खिचिएको फिल्मले शंकर र मुक्ति नामक दुई पात्रको प्रेमकथालाई एक्सन, ड्रामा र भावनात्मक उतार-चढावसहित प्रस्तुत गर्छ। प्रेमका बीचमा उभिने चुनौती, सामाजिक दबाव र व्यक्तिगत संघर्ष फिल्मको मुख्य संरचना हो।

हाल प्रदर्शनरत नेपाली फिल्महरूमा ‘परान’, ‘मनविनाको धन’, ‘जारी २’ र ‘जेरी अन टप’ पनि सामेल छन्। तर यीमध्ये सबैभन्दा बलियो प्रदर्शन

प्रदर्शनमा ‘हर्ष’

गरिहेको फिल्म भने ‘परान’ नै हो। पाँच सातादेखि लगातार बक्स अफिसमा प्रभाव जमाइरहेको ‘परान’ले ‘वर्ड अफ माउथ’को बलमा पाँचौँ दिनदेखि व्यापारिक रफ्तार बढाउँदै अहिले १५ करोड रुपैयाँ पार गरिसकेको छ। फिल्मप्रतिको दर्शक आकर्षण अझै घट्टेको छैन, जसका कारण पछिल्ला हप्तामा आएका धेरै फिल्महरूको व्यापार अपेक्षा अनुसार नभएको वितरकहरूको भनाइ छ। ‘परान’को ‘सुनामी’ जस्तै व्यापारका बीच ‘हर्ष’ले शुक्रवारदेखि बक्स अफिसमा प्रतिस्पर्धा लिन थालेको छ। रोचक कुरा के छ भने दुवै फिल्म पारिवारिक टोनमा आधारित छन् र मानवीय

सम्बन्ध नै कथाको केन्द्रमा राखिएको छ। प्रिमियरमा उपस्थित केही कलाकार र दर्शकले ‘हर्ष’ पनि ‘परान’ जस्तै मन छोने फिल्म भएको टिप्पणी गरेका छन्। देशभर करिब १०० सो लिएर प्रदर्शन थालेको ‘हर्ष’ले ‘परान’को प्रभावलाई कतिको चुनौती दिन सक्छ ? यो प्रश्नको जवाफ आगामी केही दिनमा बक्स अफिसले नै दिनेछ।

तर दुई फिल्मले दर्शकलाई भावनात्मक कथा र पारिवारिक सम्बन्धका दुई बेग्लै स्वाद दिइरहेका छन्- एकताको संवेदनशील निर्देशन र पर्खाइमा राख्ने कथानकसहित ‘हर्ष’, अनि निरन्तर हिट यात्रामा रहेको ‘परान’।

पाँच देशमा ‘मिरमिरे’को प्रदर्शन अधिकार बिक्री

काठमाडौँ/मस- चलचित्र ‘मिरमिरे’को अन्तर्राष्ट्रिय प्रदर्शन अधिकार बिक्री सुरु भएको छ। चलचित्रको मिडल इस्टसहित केही देशको प्रदर्शन राइट्स बिक्री भएको हो। यु.ए.ई, कतार, बहराइन, इजरायल र मलेसियाको प्रदर्शन अधिकार बिक्री भएको निर्देशक यम शोपाले जानकारी दिए। यी देशको प्रदर्शन अधिकार आशिष इन्टरटेन्मेन्टले खरिद गरेको छ। दयाहाड राई, सिर्जना निडलेखु र प्रकाश सपूत मुख्य भूमिकामा रहेका चलचित्र ‘मिरमिरे’को केही समयअघि दुईवटा पोस्टर सार्वजनिक भएको थियो। जसमा चलचित्रका मुख्य कलाकार फिचर्ड थिए।

दयाहाड राई र एक बाल कलाकार तथा प्रकाश सपूत, सिर्जना निडलेखु र शाइसा गौचन पोस्टरमा फिचर्ड थिए। चलचित्र ‘मिरमिरे’ माघ १ गते रिलिज हुँदैछ। यार्सा फिल्मको प्रस्तुत रहेको चलचित्रमा दयाहाड राई, प्रकाश सपूत, सिर्जना निडलेखु, माओत्से गुरुङ, छुल्लिम गुरुङ, भोलाराज सापकोटा, शाइसा गौचन, दिविशा पन्त, चिराग श्रेष्ठ र नमनराज गजुरेल छन्।

दयाहाड र प्रकाशको यो पहिलो सहकार्य हो। यमले भने दयाहाडसँग दोस्रोपटक सहकार्य गरेका हुन्। यसअघि उनको पहिलो निर्देशन रहेको ‘कासाड’मा पनि दयाहाड मुख्य भूमिकामा थिए।

‘मिरमिरे’को निर्देशनसँगै स्टोरी पनि यम स्वयंले लेखेका छन्। चलचित्रका छायाकार आलोक शुक्ला हुन्। निम्नु शेर्पा, छोड्वा लामा शेर्पा र आडिछरिड शेर्पा निर्माता रहेको ‘मिरमिरे’का सह-निर्मातामा गोविन्द बोहरा, सुदीप कुँवर छन्। यो चलचित्रको कार्यकारी निर्मातामा आरआर फिल्मसका सञ्चालकसमेत रहेका चलचित्र वितरक रोहित कट्टेल रहेका छन्।

वीरेन्द्र शाही लाइन प्रोड्युसर रहेको यस चलचित्रमा सुदिप कुँवर मुख्य सहायक निर्देशक, सञ्जु थलाड लिम्बु मेकअप र दिलीप पन्त निर्माण नियन्त्रक छन्। चलचित्र ‘मिरमिरे’को देशभर वितरणको जिम्मेवारी रोहित कट्टेल र रत्न श्रेष्ठको आरआर फिल्मले लिएको छ।